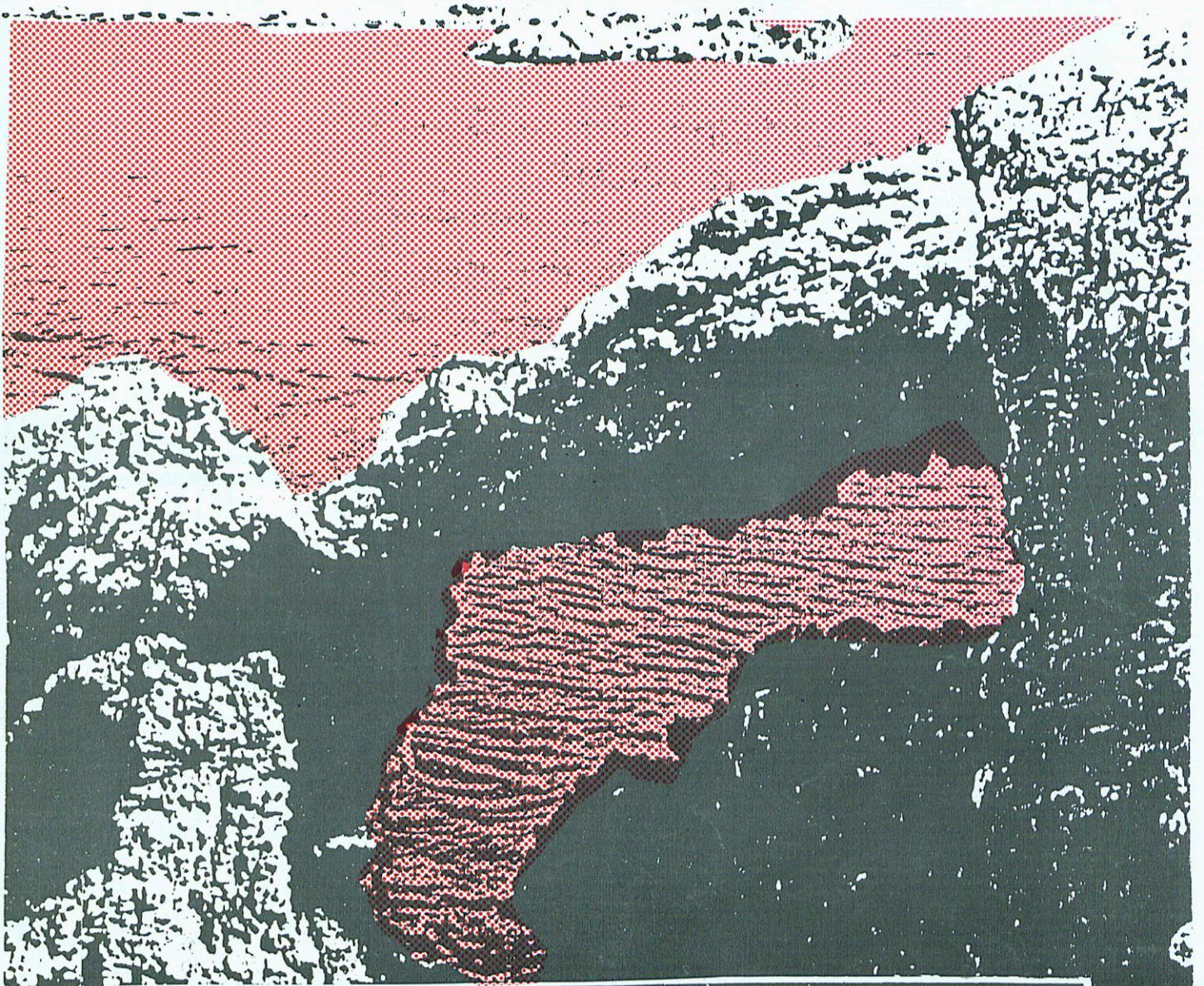

Escalenc

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 72

MAIG 1986

Sumari

INFORMACIÓ - BÚSTIA - FULL OBERT - VIDA ESCALENCA: «LA CARGOLERA (2.ª PART) - CONVERSA AMB... FRANCESCA GUILLOT - NOTICIARI LOCAL - ESPORT I LLEURE - HISSANT LA PLOMA - FULL INFANTIL - UN XIC DE TOT - ANNA - FOTOGRAFIA ANTIGA DE L'ESCALA COL.LECCIONABLE - Etc. etc...

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabré — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/ Garbí, L'ESCALA — **D.L.** Gi / 287-82 — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/ Pintor Joan Massanet, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/ del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/ Garbí

EDITORIAL

L'experiència ens demostra que quan un problema és investit a temps, la seva resolució és més senzilla o més factible.

Dos fets de la història recent, ocorreguts a molts quilòmetres de distància i que no tenen gaire res a veure un amb l'altre, ens proporcionen un mateix punt de reflexió: **ENCARA HI SOM A TEMPS.**

PAÏSOS CATALANS

A Catalunya i a la resta de països de parla catalana ha tingut lloc una primera fase del que s'ha anomenat II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Els escalencs ja n'estem al corrent, tal com molts vàrem demostrar el dia de la inauguració simbòlica: el 30 d'abril, a les 8 de la tarda, a la plaça del mercat.

Des d'aquell dia, s'ha parlat molt, s'ha discutit molt, s'ha raonat molt sobre la vitalitat de la Llengua Catalana i dels perills de marginació (i d'extinció) que té. Del Congrés, n'han sortit tot un seguit de constatacions i propostes, dues de les quals tenen una importància i una urgència cabdals: «que les administracions (d'aquí i de fora d'aquí; les no catalanes, però també les catalanes) esmercin tot el seu potencial en l'enfortiment i la normalització de la nostra llengua» i, sobretot, «que cadascú de nosaltres siguem conscients que la vitalitat de la Llengua Catalana depèn de l'esforç personal i individual (natural hauriem de dir) de cada u».

D'això se'n pot treure que, vistos els entrebancs i les mancances que posen en perill la nostra llengua (els escalencs potser no en som gaire conscients perquè, de moment, aquí, la problemàtica no és gaire aguditzada) encara hi som a temps si ens replantem amb fermesa atacar el problema per l'arrel.

TXERNOBYL

Un altre fet ocorregut a molts quilòmetres de distància ens hauria de fer pensar en el perill d'extinció, no ja d'una llengua, ni de la gent que la parla, sinó de la gent que parlen les diverses llengües del món, és a dir, de tota la humanitat.

Després de l'accident de la central nuclear de Txernobyl, se'ns han posat els cabells de punta i un calfred esgarrifós ens ha recorregut tota l'espina. Perdoneu les metàfores, però se'ns han posat per corbata només de pensar que una cosa ocorreguda tan lluny ens pot afectar d'una manera tan directa i irreversible. Deixem estar si ha passat a Rússia, a quatre passes de casa nostra també en tenim, de centrals nuclears.

Ens hem adonat que no som res, però, tot i així, encara hi som a temps si tothom es planteja amb fermesa atacar el problema per l'arrel.

informació

POLICIA MUNICIPAL

Relació dels principals serveis realitzats per aquest Departament durant l'any 1985:

SERVEIS D'URGÈNCIES	Metges	551
	Farmàcies	308
	A.T.S.	24
	Ambulàncies	250
Accidents de circulació		108
Trasllat de ferits o malalts amb el cotxe patrulla		50
Acudir a trucades dels veïns		95
Intervencions a locals públics		40
Intervencions en baralles		31
Serveis especials		163
Col·laboració amb els bombers		36
Detencions		38
Recuperació de vehicles robats (20 motos i 2 bicicletes).		22
Multes de circulació enviades per la "Jefatura de Tráfico"		167
Multes municipals cobrades per aquest Departament		205
Import de les multes municipals cobrades	212.600 Ptes.	
Atestats efectuats i enviats als Jutjats		121
Quilòmetres recorreguts pels vehicles:		
	Motos	7.737 Km.
	R.12.	42.186 Km.
	R.14.	15.238 Km.

SECCIÓ D'OBJECTES PERDUTS

Objectes o documents tornats als seus propietaris o enviats per Correu. 112

Enviats als Consultats:	Bèlgica	25
	França	46
	Alemanya Federal	42

POLITQUERIES

Recents investigacions han confirmat que el fragment d'escultura que representava un cap d'home públic (és a dir, un polític), trobat en l'enderroc d'un edifici, correspon a l'època romana i no al temps actual, com inicialment es creia. La confusió, totalment justificada, s'havia produït al comprovar que el material que el constituïa era vulgar totxo («totxana vulgaris»).

Es rumoreja que l'arribada de la primavera està provocant efectes catastròfics en el partit dels Verds: estan MADURANT!!!. S'està estudiant urgentment per l'executiu el canvi conjuntural de nom fins l'arribada de l'hivern.

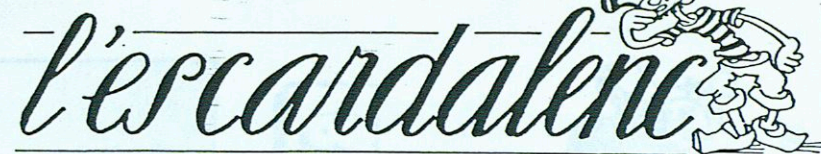
Ha estat expulsat de manera fulminant, desposseït dels seus càrrecs i condemnat al desterrament perpetu, el conegut militant del Partit Superdemòcrata, Pitu Fluix, per haver-se atrevit a opinar pel seu compte. Faltaria més!!.

Està en estudi pels assessors dels principals partits polítics del país, l'afegiment al final del consabut reguitzell de promeses electorals, de l'expressió «és broma» (en lletra petita, és clar). D'aquesta manera, al mateix temps que tranquilitzen la seva consciència, conjuren un possible plet d'en Lluís Llach.

MISTERIOSA DESAPARICIÓ

Està essent molt comentada la sobtada desaparició dels autoanomenats grups «Pacifistes» «Antinuclears» «Verds» etc. etc. ocorreguda just després del coneixement de la important explosió en el complex nuclear de CHERNOVIL (U.R.S.S.). Preguntat un dels seus més coneguts líders va excusar-se dient que «feia un vent que no deixava sentir res».

000 / 007

SUPLEMENT TEMPORAL INDEPENDENT DE PERIODICITAT INCERTA

Adreça: Carrer Buit, número 9, sense pis. Telèfon: 77-77-77, amb el 7 davant.
Urbanització «Can Xixantà», Riells del Mig.
HORARI D'OFICINES: Cada dia de 7 de la tarda a les 7 del vespre, diumenges també.

PROPAGANDA ALS TELENOTÍCIES

Sembla ser que aviat es passaran espots publicitaris enmig de les notícies de la tele catalana.

Home! Jo em penso que s'hauria de matisar una mica això. Perquè de propaganda, sempre se n'ha fet, barrejada amb les notícies. O si no, fixeu-vos en les vegades que ha sortit publicitat d'una marca molt coneguda de licor (concretament de rom), i, últimament, d'una altra marca de sanitaris.

I l'aigua que baixa! 1000 i 1

FUITA DE GAS

Què s'han cregut aquests russos, més que russos? Que ens poden empastifar l'aire quan els vingui bé? No senyors! No, no i no! Nosaltres protestem, i que consti. I a més a més els avisem perquè llavors no es queixin:

«Si tornen a enviar-nos un núvol radioactiu, nosaltres, els escalencs, estarem tres mesos sense cremar les escombraries, i, després dels tres mesos, esperarem un dia de garbí fort i ja veureu el núvol tòxic que els arribarà fins més enllà dels Urals».

El qui avisa no és traïdor.

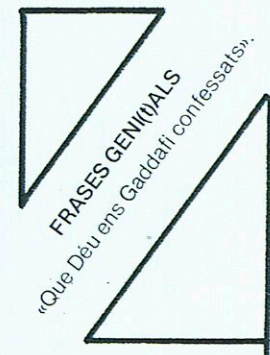
T.N.T.

Sort que la TV3 no dona notícies a la tarda, perquè, de la mateixa manera que la capçalera del TeleNotícies Nit és TNN (té nena); el títol de les notícies de la tarda seria T.N.T. Seria explosiu, no us sembla?.

AJUDA VALENCIANA

Després dels repetits fracassos en el llançament de coets dels Estats Units, una colla d'empreses valencianes, especialitzades en pirotècnia han ofert la seva ajuda als americans per ensenyar-los a llançar coets a l'espai. A veure si n'aprenen, aquests americans, que ja està bé de fer tant el ridícul.

Les empreses en qüestió han estat: Companyia de Petardos S.A., Piules i Derivats i, finalment, Tranques a Dojo S.L. Molt bé per als valencians.

000 / 75

MAIG '86

QUÈ, FEM «UN CAMEL»?

Si fins ara era moda anar a «fer un tec», anar a «fer un toc», anar a «fer un ...», etc., des d'ara serà moda «fer un camel». Però, què és «fer un camel»? . Molt senzill, ara us ho explico.

Resulta que un amic meu, fa uns dies, va sortir de la feina una mica ... (com us ho diria, jo?), una mica «animat», vaja. S'en va anar cap a casa seva esperant trobar-hi la seva dona. Però la seva dona no hi era, havia sortit a comprar. Ell sí, que ja estava frisant, va esperar que tornés i tant bon punt obre la porta, ell si que se m'hi acosta, ambmolta manyagaria, i me li diu: «que, noia?; què et sembla si anéssim a ...?» «Sí, home! Ara hi corro! Amb la gana que porto! -li diu la seva dona-. Fa tres hores que m'he estat esperant a la botiga per comprar quatre coses i el més calent és a l'aiguera. Primer hem de sopar, després ja en parlarem».

El meu amic no sabia pas si es podria aguantar. Però va fer el cor fort i li va dir que ja l'ajudaria.

«I què vols que fem per sopar?» -va dir a la seva dona, esperant que fos una cosa ràpida. «Truita de patates!» -li contesta ella. «Truita de patates? No fotis! -li diu ell. veient que allò seria més llarg que un dia sense pa».

I ja me'ls teniu a tots dos treballant a la cuina: ell, pelant patates i ella deixant els ous, fins que ho varem tenir a punt.

Ja posats a taula, ell es va acabar el sopar en un tres i no res; ella va trigar una cosa de no dir; ell frisava d'allò més. Però, tot i així, es va acabar l'àpat i es van aixecar de taula. Ell ja s'ho veia entre cap i coll, però ella va voler veure la pel·lícula de la tele.

Si us expliqués com estava el meu amic, no us ho creurieu pas. Per tant, no us ho explico.

6-9

CONTINUAREM EL MES QUE VE. A reveure.

PERFUMS DE L'ESCALA (Evocant l'abocador)

O!, despertar escalenc, ets meravella constantment renovada; l'horitzó, encès pel sol, de llum el mar riella i cada dia neix serena albor.

No pas per gaire estona: l'atmosfera esdevé ombrada a partir de ponent; el cel s'ungeix d'un bromall de fumera que cobreix la vila d'un vel pudent.

Aquest sinistre núvol s'agermana amb un tuf penetrant i evocador, i aquest intangible conjunt emana del nostre gloriós abocador.

Jardí meravellós aquella cleda, del paradís celeste imitació; si a dalt hi regnen sentors de reseda a baix impera inefable fortor.

O! efluvi matinal, salaç fragància, art impalpable, dolça sensació, flaire escatològica, elegància d'un perfum luxuriós i embriagador!.

Pudors de rats socarrats, de despulles, fruita podrida i parracs menstruals; flors marcides, excrements, cagarulles, bolquers bruts, pixats i emissions anals.

Escala!, tu ets la meva esglesiola on dedico, devot, el meu resar; la sollada neulia t'aureola i el parc d'escombralls és el teu altar.

Ets fembra i et perfumes, presumida, d'essències que fan perdre l'esperit i mostrant que dels déus ets escollida les de l'abocador has elegit.

Per plaure t'adornes de galindaines i passant, en veure't, concupiscent, s'acosta, t'abraça i et fa moixaines, mes sentint ton alè, marxa corrent.

No et manquen pas els trumfos i et saps bella; regi és el teu pas; brilles d'esplendor; gitaràs turistes, (no és cantarella), si segueixes així, parint pudor.

J5S6R/16

Holanda	13
Suïssa	12
Austria	2
Argentina	2
Suècia	1
Itàlia	4
Regne Unit	14

AJUNTAMENT DE L'ESCALA

Liquidació del pressupost ordinari de l'Ajuntament de l'any 1985:

• Pressupost previst inicialment	225.000.000'-
• Cobrat (31-12-85)	295.871.895'-
• Pendent de cobrar (31-12-85)	8.543.411'-
• TOTAL D'ENTRADES	304.415.306'-
• Pagat (31-12-85)	259.633.542'-
• Pendent de pagament	40.051.937'-
• TOTAL SORTIDES	299.685.479'-
• Entrades	394.415.306'-
• Sortides	299.685.479'-
• SUPERÀVIT	4.729.830'-

BUSTIA

EL CONSELL DE REDACCIÓ DE L'ESCALENC

El Consell de Redacció de L'Escalenc creu oportú de posar en coneixement dels seus lectors i subscriptors el cost real de l'edició de L'Escalenc en aquests moments, d'acord amb l'increment dels preus experimentat en els darrers temps.

ENTRADES:

187 subscripcions x 1.200 ptes.	224.400'-
" gratuïtes:	
(entitats oficials, culturals, socials, etc.)	000.000'-
28 anuncis publicitaris x 7.000 ptes.	196.000'-
1943 escalencs venuts en les llibreries x 100 ptes.	194.300'-
Subvencions: Ajuntament	100.000'-
Diputació	40.000'-
Generalitat	60.000'-
Total entrades	814.700'-

SORTIDES:

Impressió: 12 edicions x 79.612 ptes.	955.344'-
Despeses fotografies	12.354'-
Despeses composició i muntatge	17.105'-
Despeses correus i varis	14.500'-
Despeses premis concursos org. per L'Escalenc	19.100'-
Total sortides	1.018.403'-
SORTIDES	1.018.403'-
ENTRADES	814.700'-
DÉFICIT	203.703'-

D'això es dedueix que el preu real per exemplar és de 190 ptes. i que el de venda es manté a 100 ptes.

Malgrat tot, el Consell de Redacció farà els possibles per a mantenir el preu actual, donat el caire cultural i informatiu de l'única publicació de la nostra vila.

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de llurs autors

Sr. Director:

Si teniu l'amabilitat de publicar-me aquestes curtes línies, us agrairia l'atenció.

Sóc un escalenc que vol donar un toc d'atenció a qui pertoqui, perquè una cosa tan nostra com és la Torre de Montgó no desaparegui.

Ningú no sembla preocupar-se per un dels petits monuments que té la nostra història local, en concret datat en el segle XVII, com és aquesta petita Torre que al llarg de la seva existència ha estat testimoni de tots els esdeveniments del nostre poble. Mirant-s'ho quieta des de dalt del seu promontori, el Montgó i fins i tot invadida militarment pel fet d'estar enclavada en una zona privilegiada i dominant.

Quan llegeixo en el plànol-guia de l'Escala quins són els edificis que formen part de la nostra història local, no puc menys que sentir una mica de tristor en veure que han deixat de banda una cosa tan nostra com és aquesta petita torre, que fou guia i avís de tants avantpassats nostres. Penseu, que també fou construïda per mans escalencs, igual que els altres edificis esmentats a la guia.

Pugeu un dia a la torre i veureu com cau -d'una forma absurda, per no haver-hi posat remei-. Si un dia deixem que desaparegui penseu que es perdrà un tros d'història escalenca. I no acabem com aquell poema que diu:

Ai del poble que no canta
la història dels seus passats
és raça que ja no avança
i és destinada al fracàs!

D.G.

LA LEGALITAT

L'Agrupació Sardanista «Avi Xaxu», té el goig de fer-vos avinent que ha estat legalitzada com a Entitat, amb els Estatuts degudament registrats, segons documentació rebuda de la Generalitat de Catalunya, l'últim paràgraf de la qual, diu textualment:

DILIGÈNCIA: ELS ESTATUTS DE L'ASSOCIACIÓ AGRUPACIÓ SARDANISTA AVI XAXU DE L'ESCALA HAN ESTAT INSCRITS EN EL REGISTRE D'ASSOCIACIONS DE GIRONA, SECCIÓ 1ª, NÚMERO 1.281, EN DATA 4 ABRIL 1986.

GIRONA, 4 ABRIL 1986

EL CAP DEL SERVEI D'ASSOCIACIONS: Signatura

Hi ha un segell que diu: GENERALITAT DE CATALUNYA D.G. D'ENTITATS JURÍDIQUES I DE DRET DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA

El dia 25 del propassat abril, tenia lloc al Col·legi Públic «Empúries», l'Assemblea de socis, en el decurs de la qual, s'aprojava, per unanimitat, la Junta, que està constituïda pels següents components:

President:	Joaquim Hostench i Doñabeitia
Sots-President:	Tomàs Ballesta i Creus
Secretari:	Carles Pous i Puig
Sots-Secretari:	Maria Rosa Pous i Font
Tresorer:	Jordi Casamort i Rivera

Signat: **AGRUPACIÓ SARDANISTA «AVI XAXU»**

Normalment, quan sentim a dir que algú ha fet quelcom que no es legal o constitucional, tenim la tendència a condemnar-lo sense apel·lació. S'han de respectar les lleis, evidentment.

Però, és recent un fet tràgic que podia no haver succeït si la llei no hagués estat tan rigorosament respectada: un nen va morir d'inanició i un altre gairebé, a Manresa, per abandó de la seva mare, quan, possiblement, hagueren pogut ésser salvats si els municipals tan bon punt varen ser alertats pels veïns, prescindint de les lleis, donada la urgència del cas, haguessin entrat en el pis i recuperat els pobres infants. Pel contrari, quan els tràmits legals varen finalitzar i el procés burocràtic (la llei) va concloure, era ja irremediablement tard...

Es va respectar el dret d'una propietat privada, es va respectar la llei, es va actuar en la més estricta legalitat, efectivament. Però va morir un nen.

La llei, la NORMA, ha de existir, això és inquestionable. Però no tot el que és legal, pel fet de ser-ho, és indefectiblement bó. Ni viceversa.

A vegades, com en aquest cas, ¿no seria més humana una actuació menys legal?.

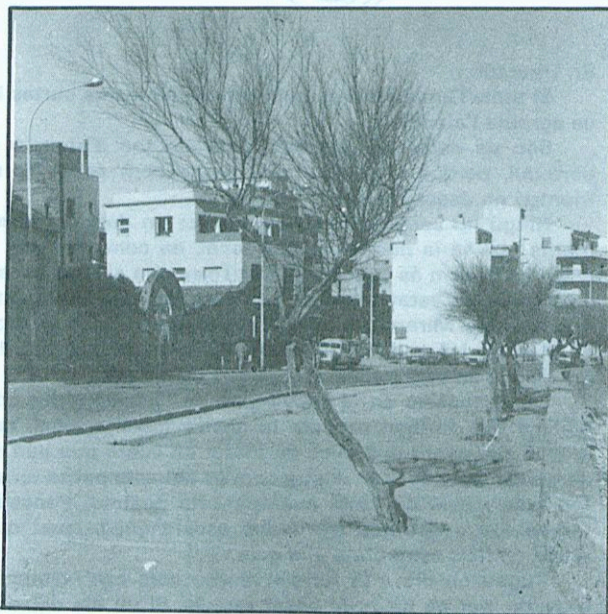
Val la pena meditar-ho.

Magdalena

de més i de menys...

Aquesta secció, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'acceptació, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

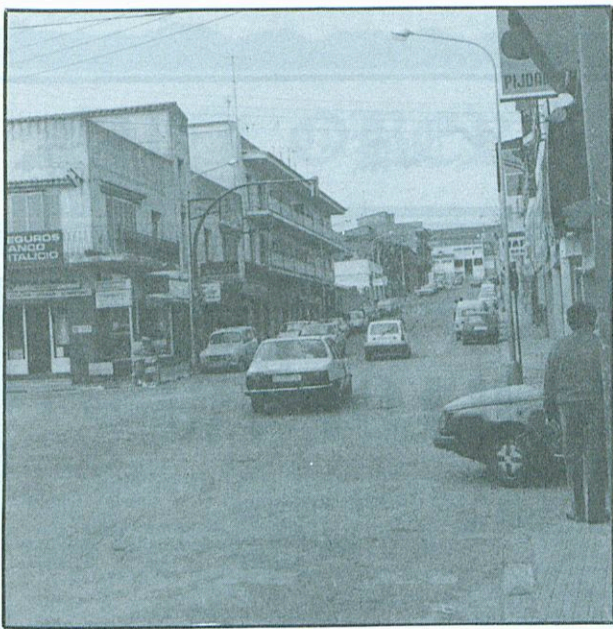

Encara que no som tècnics en botànica, estem segurs que hi ha alguna mena d'arbre que podria substituir perfectament aquests superesquifits exemplars agonitzants, i donar una millor imatge i servei al nombrós mon peripatètic que disfruta del Passeig Marítim durant tot l'any...

Les prohibicions, quan la seva mateixa absurditat les fan obsoletes, per l'únic que serveixen és per a afavorir una consciència laxa envers les normes. És evident que prohibir una velocitat superior a 30 Km. (!) per hora, en una via com la de circumvalació, constitueix una clara incitació a transgredir la llei.

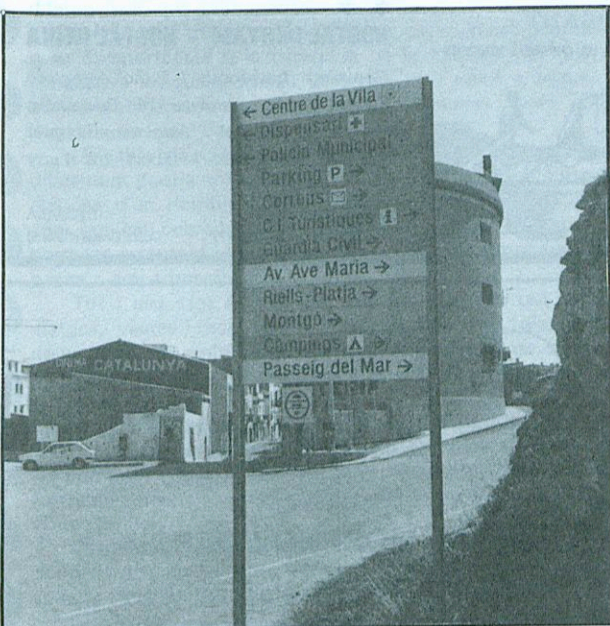

Esperem que la remodelació que s'està portant a cap en l'avinguda de Girona, continui en l'avinguda de l'Ave Maria: un vorerat d'arbres -la gran amplada de la via i les voreres ho permet sense cap problema- reeixiria extraordinàriament aquesta zona i donaria un acabat lògic i digna a tot l'espai circumvalatori.

Si el que es preten és gastar una broma de mal gust al turista, a fé que ho aconseguirem. El rètol, al bell front dels nassos pel que entra a la vila per l'avinguda de Girona, senyala **exactament en direcció contrària** les adresses indicades!

Creiem que oblidar-se d'indicar l'existència d'un monument de principis del segle divuit, com és l'església parroquial, en una vila que no es caracteritza precisament per l'exhuberància dels mateixos, és un clar «lapsus», fàcilment subsanable per altra part

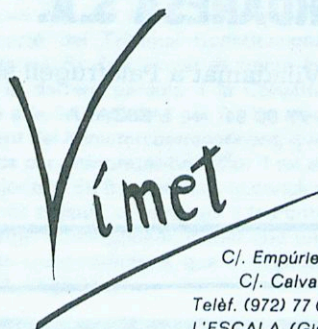
Com clarament consta en diferents apartats de les nostres pàgines, la concentració del 30 d'abril a la plaça Victor Català va ser un èxit esclatant del que nostra vila pot vanagloriar-se. Del que no pot estar tan cofoia és del civisme i correcció d'alguns dels que participaren en la manifestació —com va quedar constància al final— que convertiren el sòl enrajolat en un immens abocador de deixalles i residus. ¿Caldrà que, en ocasions semblans, el servei d'ordre ens vagi recordant pels altaveus les més elementals normes d'higiene i convivència, per a vergonya nostra?. Desitgem que no.

SASTRERIA

Vilabertrú

MARIA BUIXEDA BURGAS

C/ Empúrtes, 19
C/ Calvari, 20
Teléf. (972) 77 01 85
L'ESCALA (Girona)

- Mobles
- Articles Bambú
- Decoració
- Cistelleria
- Regals
- Bosses

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

Carrer del Port, 28 - L'ESCALA - Tel. 77 10 23

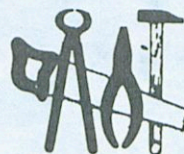
Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
Assesorament jurídic-empresarial - Contabilitats
Gestions de tota mena - Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS

Agent Col·legiat d'Assegurances

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6
Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

DISCOTECA

ACUÀRIUM

HOTEL - RESTAURANT

L'ESCALA

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos i mariscs

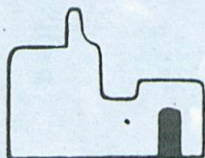

* *
HOSTAL MIRYAM **HOSTAL REINA**

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció Central / Aire acondicionat
Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
Costa Brava (Girona)

Residencial «FLORA PARK» (PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:

5.200.000⁻

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES

Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA S.A.

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGUANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

LA MOMA D'ALGUNS ALCALDES DE LA DEMOCRÀCIA

(El joc de les frases fetes)

El proppassat 8 d'abril, en llegir en el diari Punt, a l'apartat Plaça Major, l'article «Les claus pesen» del Sr. Pep Collel, confeso que vaig quedar sorpresa en veure la remarcable diferència que l'autor destaca entre els alcaldes de poble i els de ciutat.

Opina el Sr. Collell que ser alcalde d'un poble petit no és cap ganga, en tant que el batlle d'una ciutat gaudeix d'una situació molt diferent.

Tanmateix, considerant que «anar d'un extrem a l'altre» sense passar per «un terme mig» sol ésser contraproduent, calia arrodonir la qüestió situant en el seu lloc l'alcalde d'un poble gran, o sigui, entremig dels altres.

D'acord amb aquesta idea i sense renyir amb la meua meticulositat, en acabar de llegir l'esmentat article vaig preguntar-me a mi mateixa: l'un alcalde de vila (poble gran), en quina situació es troba?, perquè d'aquest el Sr. Pep Collell no en parla pas en el seu escrit, la qual cosa, al meu entendre, comporta una diferenciació que calia matisar.

Atès que el treball de l'alcaldia sol estar en raó directa amb el grau d'importància o la categoria de la localitat, fer una anàlisi exhaustiva d'aquest treball seria un bon camí a seguir per a adonar-se i aprofundir millor en els possibles punts positius i negatius que se'n deriven.

L'alcalde de ciutat assumeix problemes d'envergadura que difícilment podria solucionar per si sol, però com que sortosament disposa d'un nombrós seguici, suporta plàcidament l'anomenat «pes que cau sobre les seves espatlles» i així pot anar «tirant de la cordeta» intentant que no es trenqui. D'aquesta manera, «qui dies passa..., any empeny».

Tot i així «tot és mal que mata», sort que uns ocasionals viatges, visites, recepcions, inauguracions, etc, els brinden la degustació del sedant que els treu «el malgust de boca» d'uns obligats plens, debats, reunions, etc. que «vulguin o no» han de convocar.

Econòmicament no els «és anyada» haver d'anar «a cavall de l'euga blanca» perquè encara que disposin d'uns honoraris que no els permetin «viure com un sàtrapa», tampoc no deixen d'ésser un tolerable «modus vivendi» que, per què no dir-ho, en alguns casos, «Déu n'hi dol».

Quant als problemes que els sorgeixen, com el de la normalització de la llengua catalana, «cavall de batalla» de la nostra cultura; l'atur juvenil i no tan juvenil, «punt neuràlgic» de tots els problemes laborals; l'elaboració d'un Pla General, «si l'encerto l'endevino» en la seva acceptació; els serveis de l'ordre, «hi ha tela per estona» si funciona bé, etc. etc., no cal «posar-se pedres al fetge» perquè per a tots els assumptes sempre hi haurà el qui trobi la solució.

Endemés, aquell que desitja entrar a l'alcaldia per al bé dels seus conciutadans, coneix «a priori» les seves obligacions tan bé com el sou, sinó, ¿treballaria per «amor a l'art»? ¿Hi hauria algun batlle que renunciés a la paga a la qual té dret imitant amb el seu altruisme en Carles Pi i Sunyer (1888-1971), polític, economista i escriptor, fill del metge altempordanès Jaume Pi i Sunyer (natural de Roses), ¿quan fou batlle de Barcelona?, o bé ¿es trobaria algun alcalde que repetís la generosa aportació del Sr. Joan Pasqual i Gich en cedir l'import total dels seus modestos honoraris dels quatre anys al front de l'alcaldia, a benefici de la cultura i en profit de la mainada? Pensem en casos com aquests!

Quant als alcaldes de pobles petits, el càrrec recau generalment a la persona que sobresurt d'entre els veïns pel seu nivell cultural més elevat, per la seva situació econòmica benestant, per un cert prestigi personal o per altres raons semblants.

Hom diu «de primer envit» (d'antuvi) que «els han carregat els neulers» els qui «fugen de fam i de feina»; però tant com n'hi hagi una majoria que perseverar en el seu càrrec «in sècula seculorum» un cop han tastat «el bo que hi fa», o se'n trobin, segons manifestava el Sr. Pep Collell, dels qui «pleguen el ram» o «les veles», pel cas és el mateix, després de vint-i-cinc anys de sostenir

les «pesades claus» d'un Ajuntament petit, no entenc per què «es veu negre» o es creu que «no és cap ganga».

Per al poble fan el que poden, perquè, amb honoraris o sense, per damunt de tot hi ha els seus «afers particulars» que «no queden pas endarrera», encara que no s'estigui exposat al risc d'haver de «penjar les barres al sostre» o «quedar-se amb la camisa a l'esquena». «Al cap i a la fi» «ningú no és imprescindible» i allò que es fa pesat per a uns pot alleugerir-se a les mans d'uns altres.

En fi, com que no s'obliga ningú a ocupar el càrrec d'alcalde o continuar «al peu del canó», s'entén que l'acceptació de la plaça és per pròpia voluntat. Un cop «dins l'olla», «la poltrona del poder» pot esdevenir tan còmoda com per fer manifestar al qui la provi el seu desig d'acabar les feines començades. Si és així «va llarg», perquè sempre en quedaran per acabar, serà quelcom semblant a «l'obra de la Seu». Però, què hi farem si vivim en una època en què «entre els bojós viuen els savis» i «mentre uns carden la llana, altres s'emporten la fama»!!!

«Deixem-nos de contes» i pensem que «qui tingui maldecaps que se'ls passi», perquè, no és cert que «maldecaps amb pa són de més ben passar?» Ah! i si és «pa de pagès» encara millor.

PILAR PELLICER de GISPERT

LLIBERTAT, LLIBERTINATGE I LA SRA. BENIGNA

Aquest encapçalament ha sortit els dos darrers números de la nostra revista "L'Escalenc". És una pera en dolç per les argumentacions i dialèctica que comporta: hi ha més temàtica que la que pot portar un referèndum Nato (en castellà es llegeix al revés o sigui Otan). És tot un pou d'interpretacions i per tant d'unes xerrades d'aquelles tan llargues i amples, que quan arriba a l'abast del lector pragmàtic fa que arronsi el nas per la senzilla raó que ell vol que es parli més de coses concretes. I és normal. L'arrel del poble és més fenícia que grega, però això no fa que un modest lector i col·laborador participi i digui la seva, dintre aquest col·loqui sord.

Això de llibertinatge és una qualificació despectiva de llibertat, és difícil emmarcar-lo, és quelcom de canviant, entra més dintre del lícit i de l'il·lícit, que no dintre de les faltes i els delictes. És el grup social qui accepta o no accepta certs comportaments i darrera hi ha una qüestió del que es diu "el seny"; però ben mirat "el seny" per un, és d'una manera i per un altre és d'una altra manera; i fent una comparança dintre la manera d'ésser dels moments actuals i abans del desenvolupament econòmic portat principalment pel turisme, era molt diferent la consciència social.

I això de la llibertat objectiva i de la llibertat subjectiva és quelcom que també fa referència al grup social. Llibertat dintre un ordre. Les polítiques que pregonen la llibertat en superlatiu porten al fracàs. La realitat és la que fa que això de la llibertat, sigui dintre unes coordenades que són així i prou. La dependència és present i les obligacions i el compromís de cadascú fa que l'abstracció del mot llibertat no existeixi; serà per uns el residu del seu particular i familiar compromís, i per la quasi majoria el compromís fort i amb responsabilitat per evitar la dependència, i per aconseguir-ho la salut és primer i el calé hi juga un paper important.

I aquesta Sra. Benigna resta molt lluny dels afers de cada dia. La Constitució ho porta tot tan articulada que quan es presenta el cas concret a debat públic, com Rumasa, tothom té raó. L'article aquest diu això i l'article aquell ho concreta més i no és aquest, sinó aquell que cal agafar, naturalment després cal la correcta interpretació del Tribunal Constitucional i marca la correcció interpretativa. Si d'un empat es tracta és un Sr. sol, el president, qui diu la darrera paraula. I la Constitució normalment fa una remissió a la llei ordinària per fer-ho més concret, i després ve el Reglament del Ministeri corresponent, que cal una ordre ministerial a vegades per interpretar-ho millor. I tot això porta una càrrega del grup majoritari. En fi un arriba a la conclusió que anar a parar el sol a Empúries o veure el temporal a la Punta és més llibertat, menys llibertinatge i més constitucional que un munt de conceptes tan canviants i contradictoris que a vegades podem veure entre el teòric i el pragmàtic.

J.R.

**ANXOVES
DE
L'ESCALA**
MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANCU
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**

Banc Comercial Transatlàntic
L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA

més de 90 oficines a Espanya

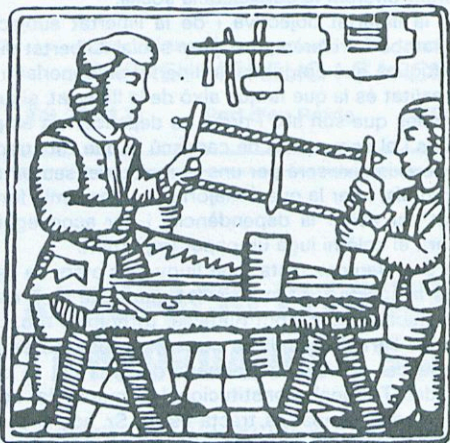

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA

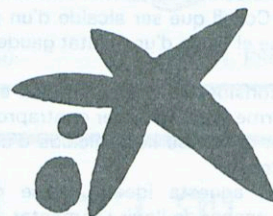
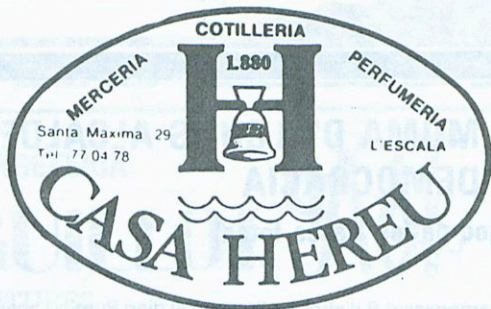

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

«ALIMENTA DE FRANC EL TEU SERVELL»

«No sé si totes les biblioteques del país es regeixen pel mateix horari que la nostra, però a mí que ningú em digui que obrint vint hores setmanals es pot incitar la gent a llegir».

«Diumenge i dilluns tancat, quatre dies obert a la tarda, i els dissabtes obert al matí. Em sembla molt bé que la biblioteca s'adeqüi a les hores que hi poden anar els nens quan surten de l'escola, però i la resta de la gent, no compta?».

«Els jubilats sobretot, que cada dia tenim més pes numèric dintra la societat, disposem de molt de temps lliure, i si

algun dia colem anar a la biblioteca a llegir el diari, alguna revista o un

determinat llibre, no tenim més remei que coincidir amb la mainada, amb l'enrenou que això comporta. És molt normal doncs, que molts de la meua generació preferim anar al cafè a fer petar la xerrada, i on per companyia, als prestatges, en lloc de llibres hi tenim ampolles de licor».

«Posats a fer comparacions... Si en un determinat moment, t'interessa demanar un llibre en préstec a la biblioteca, per endur-te'l a casa, i llegir-lo quan et vingui de gust, només pots anar-hi dintre de les hores marcades de despax al públic. En canvi, si t'interessa obtenir una pel·lícula de vídeo per mirar havent sopat, trobaràs

mitja dotzena d'establiments oberts a tothora. Inclús els diumenges!».

«És ridícul on hem arribat, fins i tot els vídeos tenen forma de llibres: la mateixa mida, tenen un lloc semblant,... però no ho són, ni ho seran mai».

«Com es pot parlar d'anar endavant, si les biblioteques de lectura pública romanen tancades tantes hores?. No hi valen excuses de manca de personal. Una biblioteca no s'hauria de tancar mai per manca de personal!. N'hi ha per...!».

Aquest monodiàleg me l'oferí un vellet apassionat del nostre poble. Com ell no n'hi ha gaires a l'Escala, però n'hi han.

P.J.

RECTIFICAR ÉS DE SAVIS

És per demés: «L'Escalenc», apareixent només mensualment, resulta que d'un mes a l'altre pot passar molta aigua sota els ponts. És així com, entre el periòdic d'abril i el present de maig, l'article publicat en aquestes pàgines sota el títol «Partint llances» ha trobat eco —com per insospitat magnetisme— amb una ulterior i espectacular declaració vaticana: efectivament, l'Església, imprevisiblement, acaba d'efectuar una fonamental revirada sobre l'actitud que podria ella adoptar d'ara endavant enfront dels conflictes sagnants que, en permanència, endolen el món; postura (diu ella) que podria inclús desembocar, eventualment, fins a la lluita armada.

Estem lluny de la paràbola de Crist invitant a parar l'altra galta quan un rep una galtada. Es podria afirmar que l'Església era fins ara conscient de la falsa posició reprotxada per molts i que jo traduïa en el meu esmentat article, però que no s'atrevia a rompre amb el dogmatisme conservador del perdó a l'ofensa o a l'oposició de la bondat a l'avolesa. Car és innegable que l'agressor considera cada dia més que parar l'altra galta és una invitació a recopejar o creu que és una prova de feblesa; i escomet de nou. Com fa, avui, aquell terrorisme cec que extermina víctimes innocents.

¿Què ha de fer l'agredit? Bé que esgoti tots els arguments possibles o que sol·liciti la solidaritat aliena; però si aquesta defensa resulta sense efecte, ¿ha de deixar-se anorrear?

Se'm dirà que així neixen les revoltes. El fet de saber sacsejar la injustícia i l'opressió respon a una reacció noble, responsable i generosa. Un embat vigorós, i solidàriament compacte dels oprimits convergeix en una victòria decisiva sobre el despotisme. Aquest és un criteri que avui fa la unanimitat del món civilitzat.

Com se sol dir, no es poden malauradament fer truites sense trencar les closques dels ous. Jesús no titubà en foragitar violentament els traficants del Temple. Des de la rebel·lió d'Espartacus fins als recents esdeveniments de Filipines, milions de revoltats han sabut rompre cadenes i la humanitat els n'és deutora; ¿Què seria avui de nosaltres sense l'aportació d'aquells sacrificis?

El recent exemple de Manila ens ho il·lustra òptimament: la família Marcos, durant 20 anys, ha fet regnar en el seu Palau els 7 pecats capitals explotant sense vergonya el poble filipí. Aquí és interessant transcriure certs detalls descrits per la premsa: No podent emportar-s'ho tot en llur fugida precipitada, els Marcos deixaren robes, perfums, alguns diamants, uns 3.000 parells de sabates, uns 2.000 vestits de «soirée», i, —enumeració que prestaria a riure si no fos tràgica— un bagul ple de corsés, uns 500 sostenidors i 3.500 bragues. Tingueren, però, temps de buidar cofres i cofrets i endur-se'n joies i vestits per milers de milions de pessetes. Ningú ignora que poseeixen bens immobles a l'estranger i que saberen, abans, omplir comptes bancaris a Suïssa i als Estats Units. I mentrestant el poble filipí es moria de misèria i de corrupció. Tanta indecència mereix càstig i és de deplorar, em sembla, que tants crims restin impunitos. Jo celebrego que el poble hagi sabut desfer-se de tals monstres despiciats.

I em congratulo que l'Església digui voler, d'ara endavant, posar-se corpòriament al costat dels dissortats; ja, recentment, Joan Pau II (per fi) ha deplorat «els silencis pontificals sota el

nazisme»; aquesta és la seva missió si és que vol seguir l'exemple evangèlic. Espero que ho farà amb determinació, sense ambigüitat ni subtileses.

SADERRA

CAPITALISME PRIVAT; CAPITALISME D'ESTAT LA MATEIXA RADIOACTIVITAT

Cal veure-ho per creure-ho!. La guerra psicològica no para. Als E.E.U.U. segons m'han confirmat catalans que ara hi viuen, han montat una campanya de terror sobre la radioactivitat de Xernobil, en plan esquizofrènic, que ha emporuguit i atabalat al personal. I es que els americans blancs del Nord són la repera en qüestions d'aterroritzar ja sigui altres pobles o a ells mateixos. Amb això veiem que el Govern Americà i els poders fàctics d'allà basen el seu poder en el terror, ajudats per uns mitjants de comunicació ebris del seu poder de seducció sobre la massa.

Però els governants de la U.R.S. no són pas millors a l'hora de tractar el seu poble o a d'altres. Tota l'economia, política militar, mitjants de comunicació, llibertat d'expressió etc, etc, estan controlats i decidits pels quadres del omnipotent PARTIT COMUNISTA, i així ens trobem amb una central nuclear gegantina construïda amb el mínim de tecnologia de seguretat i protecció, si la comparem amb una central de les que es monten en la societat del capitalisme privat mínimament controlat per l'opinió pública, i construïda buscant el màxim rendiment amb el mínim d'inversió. Un país on hipotèticament l'estat és el capitalista i per tan al no buscar, en teoria el benefici, inverteix més amb salut pública, ensenyament, cultura i que quan fa un projecte de central nuclear no gastí tot i més en seguretat, ens dóna una idea del valor i estima en que té a la societat a la que teòricament serveix i a la societat exterior a la que en teoria mira de convencer de la bondat del seu sistema, intentant de que els seus habitants s'aixequin i aboleixin el capitalisme privat, tant nefast, i abracin el capitalisme d'estat que és tan bó segons ells.

Es la divisió maniquea del món en dos blocs, mantinguda demagògicament pels grups de presió d'ambdós sistemes, que ataquen ajudant-se si cal, veure el cas de Líbia, per aniquilar qualsevol tercera via que no vulgui seguir cap dels dos sistemes.

Jo pres de l'histerisme radioactiu (prego doncs que em perdoneu) crido ben fort: capitalisme privat, capitalisme d'estat, la mateixa radioactivitat. Per un ordre nou on els pobles controlin els seus actes col·lectius (economia, salut, cultura, defensa...) mori l'estat, (ja em passarà).

L'Escala maig del 1986
Benjami Bofarull i Gallofré.

Francesca Guillot, «la Francisqueta de Ca la Nieves», és una dona encantadora, cada anècdota ha estat precedida per un somriure. Té vuitanta-set anys, però tot fa pensar que el seu temperament no ha canviat gaire al llarg del temps. Ben segur que el seu èxit és degut al seu esperit de superació i al fet d'haver estat sempre una persona molt responsable.

L'Escalenc.- Quin any va néixer?

Francesca Guillot.- L'any 1899, el dia 2 de maig, aquí a l'Escala.

L'Esc.- Quin eren els vostres pares?

F.G.- Els meus pares es deien Martí Guillot Bofill i Marieta Pascual Mas.

L'Esc.- Els vostres pares de què treballaven?

F.G.- El pare era mariner, la mare remendava i crec que en sabia molt. Vivíem al carrer del Port, a dalt de tot del carrer.

L'Esc.- Quin any us va casar i de què feia el vostre marit?

F.G.- Em vaig casar l'any 1922, amb l'Arquímides Ballester i Suñer. El meu home primer va treballar de paleta i més tard es va quedar a casa, a treballar a l'hotel. Al principi fèiem menjar pels pescadors. Bé al matí fèiem l'esmorzar pels pagesos que venien a vendre, perquè abans, a la plaça, els diumenges, hi havia un bon mercat. I a la tarda venien els dels masos a berenar i també els pescadors. Així és que fèiem esmorzar i berenar però solament els diumenges. Els dies de cada dia, quan jo em vaig casar, només fèiem dinar pels matadors i els negociants que portaven el bestiar a matar a l'escorxador; l'Andreu el mataporcs ens encarregava el dinar pels qui venien, venia el «Bede-cus»... i d'altres negociants a dinar, però calia encarregar-ho... Un dia va venir un viatjant i va dir si li feríem el dinar, la sogra li va constatar: «Poc en fem de dinar els dies de faner, només si ens ho encarreguen». Jo la vaig tocar i li vaig dir: «Perquè no li fem, ara arriba en Pomarola i porta peix, au! fem-li!» I així ho vam fer. Aquell senyor va dinar i, després, sempre més vam fer-ne. Però no ens preparàvem, els que venien a vegades havien d'esperar-se molta estona, ja que venien a grupets de dos o tres o més... i demanaven un arròs i cada vegada havíem de fer el sofregit... falta d'experiència, mireu...

L'Esc.- La gent que venia a on menjaven, al vostra menjador?

F.G.- Teníem un menjador gran, més tard en vam fer un altre de petit, a la casa del costat, obrint una porta, i vam fer també quatre habitacions. Es clar, llavors els que venien a fer un bon dinar els posàvem al menjador petit.

L'Esc.- Quins plats us demanaven més? Quins plats feieu?

F.G.- Doncs mireu, la meva sogra feia anguiles, sèpia estofada, rap, llagosta... Després venia també la sogra de la Rosa, que es deia Margarida i feia peus de porc i vedella... Escolteu! la vedella ens l'anviaven de Figueres, un quilo cada setmana!!! Aquí no n'hi havia. Tot i això, a vegades no la despatxaven en una setmana, ja que no hi havia gaires cèntims...

Bé, doncs, la Margarida sempre venia un xic tard, i hi havia un cafeter que venia aviat a berenar perquè després anava a dormir i sempre s'havia d'esperar pels peus o menjar-los poc cuits. Un dia vaig dir a la meva sogra: «Voleu que els faci jo, ja que la Margarida ve tard?». Ella em va dir: «Ai no!, què vols que et digui, ja els farà la Margarida, però fes-ho com vulguis». I des de llavors els vaig anar fent, i la vedella també, perquè vaig pensar: «Si no la despatxem a les tardes potser al matí la despatxarem». I amb molts esforços vam anar tirant endavant l'establiment.

L'Esc.- Un dinar quan costava, quan va començar?

F.G.- Ai filles, quan ens demanaven un sopar de duro teníem uns treballs que no sabíem pas que donar-los... Una porció valia una pesseta o pesseta i deu... Si menjaven una cuixa d'oca rustida solia valer sis rals.

L'Esc.- Quan menjaven què bebiem?

F.G.- Un petit de vi. El vi era de la nostra vinya, que llavos hi collíem molt... Per això vam comprar la taverna, ja que teníem les botes de vi plenes i no les podíem despatxar. Comprar l'establiment amb tot el que hi havia dintre va valer 200 pessetes.

Perquè us en feu càrrec de com es treballava llavors, posàvem els plats en una panereta d'aquelles de pastar el pa i hi cavien tots!! Quan eren tots bruts els anàvem rentant i aixugant. Primer cuinàvem a la taverna, a la vista de tothom. La taverna era on ara hi ha una agència immobiliària, i el Banc d'en Xiquet és allò que us deia que vam ampliar fent-hi el menjador petit. Darrera hi teníem el celler on posàvem les botes. Fèiem el vi a la mateixa taverna, allà pitjàvem els raïms i el vi anava a baix a una tina directament. Hi teníem unes botes molt grosses que no es podien pas pujar a dalt, l'agafàvem amb garrafes.

L'Esc.- Hi havia altres fondes aquí a l'Escala?

F.G.- Hi havia a Cal Gambo i a Can Sureda. Nosaltres erem els únics que fèiem berenars i coses així, hi havia hagut uns que els hi deien a Ca l'Arnau, però van plegar. Vam quedar sols i no podíem treure'ns la gent de casa, si hagués estat com ara hauríem fet molts diners...

L'Esc.- Quin tipus de gent venia a l'hotel?

F.G.- Al començament venien molts gironins, gent que treballaven en bancs, dentistes, metges... encarregaven un sopar, venien en grups de 10 o 12, menjaven al menjador petit i feien gresca.

Recordo que venia el Dr. Vilanova, que ja és mort, amb amics que anaven a caçar, esmorzaven i encarregaven el dinar, això els diumenges.

A vegades encarregaven coses que no sabia que volien dir i tenia molts treballs! El Sr. Vilanova, un dia, va encarregar «pilotilles», jo no n'havia fet mai, vaig dir: «Ai sogra, han encarregat pilotilles». Ella em diu: «Jo no n'he pas fet mai». «Doncs, jo tampoc, però he sentit dir que la gent hi posava carn picada i les feia saltar en un plat perquè quedessin rodones». «Ai noia, bé t'arreglaràs, perquè els hi deies que sí!». Amb aquestes, va venir la Francisca d'en Jordi a portar peix, ella havia servit tota la vida, i li vaig explicar: «Mira, avui hem de fer un dinar estrany, que l'hem fet ben poques vegades, i quasi no m'he recordo, tu que has servit, com feies les «pilotilles»?». I m'ho va explicar. Ja en vaig tenir una idea. Vaig començar a preparar-les, les vaig testar i com que semblava que hi faltava alguna cosa hi vaig fer una picada. Va sortir molt bó, jo vigilava per veure si ho deixaven al plat i no, s'ho van menjar tot i quan van marxar em van felicitar, em vaig estimar més allò que cinquanta duros, malgrat que em feien falta llavors...

Un altre dia en va venir un que va demanar «escalopa de vedella». Vaig anar a la carnisseria, llavors ja mataven, i vaig demanar: «Doneu-me un tall de vedella d'aquells que en diuen escalopa». El carnisser tampoc sabia que era. Jo, cap a una altra carnisseria i el mateix resultat. Aleshores vaig demanar un filet i el vaig fer, no es van pas deixar i vaig dir-me: «Mireu!, d'això en deuen dir escalopes!».

Al cap de dos o tres anys vam llogar un cuiner, que era molt bon cuiner, ja era gran i n'havia fet molts anys, i va dir: «Demà porteu un llom que farem escalopes», jo pensava a veure que en sortirà d'això, ell ho va anar tallant, ho va rebossar amb ou i ametlla picada. Vaig anar a agafar la carta que fèiem cada dia i efectivament li deia: «escalopa», mireu l'escalopa!!! I nosaltres que d'això en dèiem carn empanada!! Pujar un establiment sense haver-ho fet mai ja costa!!

L'Esc.- A més de l'escalopa, us van demanar algun plat que no sabéssiu fer?

F.G.- Sí filles, canelons!. Ail, va venir un veí a encarregar canelons. Havíem llogat una dona pensant que ella sabia fer-los. Bé, la pasta ja la vam fer, però els treballs van ser perquè els posàvem amb aigua freda i tots quedaven arron-

sats. I així una capsa i una altra capsas... ho feiem sense oli, sense res. La pasta ja era bona, però els canalons no sortien bé, vinga fer pedassos, tots enganxats uns amb els altres. Ja els van trobar bons, no es van pas queixar, gràcies però a la beixamel que ho tapava tot i no es veien pas els pedassos.

L'Esc.- I de postres què fèieu?

F.G.- Doncs mireu, penellets, que a can Rosendo els feien molt bons, els mariners menjaven panallets de coco o ametllats. Ametlles torrades, al temps dels raïms: moscat, o fruita del temps. Més tard, la Rosa, feia els gelats a mà, després en Rosendo va tenir el «Frigo» i hi anàvem a buscar copes a més a córrer perquè no es desfessin. També ens demanaven pijames, i una vegada vam tenir una cambra que li van demanar un pijama i va anar a una botiga de robes a buscar-ne un. Quan va ésser allà s'en va adonar del que feia i els hi va dir: «Ja tornaré a venir». I és que amb tants anys passen moltes coses...

L'Esc.- Recordeu anècdotes de persones que hagin passat per l'hotel?

F.G.- Mireu, Josep Pla, per exemple, va passar una temporada a casa, venia molt sovint. La primera vegada que va venir va ser en barca, amb un home que li deien l'Hermós, com que feia mal temps van haver de quedar-se i l'Hermós va dormir a la barca i Josep Pla va dormir a casa, des de llavors va anar venint. Nosaltres ens n'anàvem al llit i ell es quedava escrivint, al menjador petit, amb una ampolla de conyac al costat. S'en anava al llit quan ja era clar... Va estar-hi moltes temporades a casa i ens va fer molt de bé... tot i que menjava molt poc.

L'Esc.- Amb el temps, quin plat us quedava més ben cuinat?

F.G.- El suquet, el peix al forn... la llagosta... El suquet tenia molta anomènia. Recordo que Bosch Gimpera em feia preparar suquets per anar-los a menjar a Barcelona.

Recordo també, que venien els francesos a comprar barats, es va fer un mercat molt gros, perquè tots els barats que s'agafaven des de Lloret fins a Llançà es venien a l'Escala. Venien camions francesos a comprar, hi havia dones llogades per preparar els barats; els homes marxaven amb els camions i les dones franceses es quedaven per pagar. Venien a dinar i menjaven arròs i costelles. Ho venien a encarregar per colles de sis, vuit, quatre, etc... A vegades eren trenta o quaranta entre tots. I vinga, a fer l'arròs, a buscar un conill a Cala Pepita Creus, un altre a Cala Lola Gallinaire..., costelles a un carnisser, més a un altre... havies de córrer molt cap aquí i cap allà...

Jo quan em vaig casar em prou feines havia rentat mai els plats, no m'agradava, feia altres coses, rentar roba, el que fos, menys rentar els plats... Però llavors me'n vaig fer un tipl!. Quan tothom era fora els plats arribaven a mitja cuina i apa, vinga, a rentar...

L'Esc.- Quins treballadors havíeu tingut?

F.G.- Mireu, en Sisó va venir que en Frederic encara havia de nèixer i va plegar que feia tres o quatre anys que cobrava de la vellesa, més de quaranta anys! La seva dona encara ve cada dia aquí. També vam tenir en Francesc cuiner, en Salvador que és casat amb la noia de Cal Freu, en Sagàs, la Pepita, la Remei Pratsevall, la Dolors Figueres, la Carme Riembau... eren nenes com de

casa. I a cuinar també hi havia dones que ajudaven a ne'n Francesc, la Pilar Tuterà, la Neus Torres...

En Francesc tenia molta afició i va aprendre molt de cuinar, quan va faltar ell es va quedar en Joaquim.

L'Esc.- Per divertir-vos, quan no treballàveu, què fèieu?

F.G.- No anàvem pas mai en lloc. Mireu, per la festa major no em vaig mudar mai de la vida. A la meua sogra li agradava molt de sortir. Em deia: «Mira, a la tarda iré jo i al vespre hi vas tu». Quan s'arribava el vespre com volíeu que hi anés?, si venien quatre o cinc dones de la Bisbal a cuinar i cambres que no les havíem vist mai, no les podia pas deixar! Al cine, en 50 anys, potser hi vaig anar tres vegades, a veure «Rebeca», «Lo que el viento se llevó» i una altra pel·lícula que no recordo el nom, em penso que mai més i vaig anar.

Abans de casar-me anava a aprendre de sastre a Can Vilabré, i a casa remendava. La mare em va ensenyar a apedajar i la mare d'en Marcel Vilabré em va ensenyar a surgir i a fer traus. Quan els nens eren petits els hi feia els pantalons de pantalons vells del seu pare. Abans s'aprofitava tot, ara és molt diferent, vas a una botiga despullat i en surts vestit. En Frederic i en Valeri eren grans i encara portaven pantalons fets de mare. Els diumenges em quedava a casa, tancava i em posava a cosir.

De soltera anava a ballar, és clar que sí. Recordo que una vegada, quan en Frederic encara no devia tenir ni un any, el vaig mudar per sortir, però van començar a arribar gent d'Albons, de l'Armentera..., que venien amb bicicleta. Aquí era l'únic poble que hi havia músics, i la sogra va dir: «Ai, poca te'n pots anar, jo tota sola no ho puc pas fer...!». No vaig anar mai més en lloc. En Valeri ja no va ser tan ben portat com en Frederic, ja hi havia molta feina. A Cal «Ill» que vivien davant de casa me se'n cuidaven molt de les criatures.

L'Esc.- Perquè se'n diu Cala Neus?

F.G.- Ah!, la sogra se'n deia!. Abans se'n deia Can Sidro, però quan la meua sogra ho va portar, com que ella es deia Nieves, així es va quedar.

Per la festa major era com un gàvia de «locos», amagaven les ampolles sota les taula, cridaven perquè el menjar encara no era fet... Una vegada per la Festa, el meu pare i una dona d'Albons va netejar un quintar de popets... i els vam coure tots! Aquella dona d'Albons va dir: «Mai més de la vida menjaré cap pop!!».

L'Esc.- A quin preu anaven els popets?

F.G.- No ho recordo pas, el que sí recordo és que quan venien a les tavernes abocaven la samal a terra i deien «Això va de xavo», i ho encantaven.

Les sèpies anaven a 40 cèntims la carnisseta (3 terces 40 cèntims).

Tinc apuntat en una llibreta alguns menus i alguns preus: A l'any 50 els llobarrocs anaven a 100 pts. el quilo. Peix, postres, pa i vi, per quatre persones, 143 pessetes, l'any 1950.

Per cinc persones: Caldo: 6 pts; peix al forn: 12 pts.; popets: 15 pts.; llagosta: 120 pts.; bistecs: 60 pts.; postres: 20 pts.; pa: 10 pts.; vi: 12 pts.; i un cafè: 6 pessetes.

L'Esc.- Pel que sembla us enteníeu bé amb la vostra sogra.

F.G.- Jo no trobava mai res bo, era la por de no fer-ho bo, la sogra em deia: «Ai noia, sempre hi trobes una cosa o

altra». Quan ho feia jo, també trobava que faltava alguna cosa, i llavors ella deia: «Avui la dedicatòria va per ella, ho ha fet i tampoc ho troba bo». La sogra feia: «Mira, el dia que ho trobis bó et daré un duro». I un dia, jo ja ni hi pensava, vaig tastar un menjar i vaig dir: «Doncs mira, és bo». La sogra s'aixeca, va al calaix, agafa un duro i diu: «Té, te l'has ben guanyat, ja et vaig dir que el dia que ho trobessis bo et daria un duro, té!, és ben teu».

Si jo em queixava de la feina la sogra deia que la culpa era meua, perquè no ho deixava mai tal com era, que ja anàvem fent, bé cada any fèiem alguna cosa nova, i sempre anàvem justos de cèntims. La meua sogra era molt bona dona, però era fresca. Jo li deia: «Sogra, aquests senyors ja són aquí, fa estona que esperen». «Ai noia, deia ella, fins ara els hem esperat a ells, vull acabar de dinar». I jo patia, però era molt bona dona, mai no teníem res a dir, cap discussió, era una bassa d'oli, mai ens vam barallar per res. Un dia una dona ens va dir: «No us barelleu mai!», i la sogra va contestar: «No tenim pas temps, tenim massa feina».

La sogra anava a comprar i sempre arribava rient, trobava la mare d'en Lluís Callol, la Rosa del Galan, i parlaven i reien. Un dia va trigar molt a venir, va arribar rient i diu: «Mira, filla, hem fet testament, amb la Rosa i la Caterineta, la primera que es mori, les altres iran a l'enterrament, ens hem fet aquesta deixa».

La gent llavors era molt tranquil·la i això que no tenien res, cap cèntim. A casa, a la taverna, els homes no en tenien ni cinc i feien uns cants i uns refilets que espantava, l'Ill, en Pelayo, en Damià, en sabien molt de cantar. Cantaven Sardanes i cançons molt maques.

Hi havia gent que no tenia 10 cèntims per pagar el got de vi, ho apuntàvem a la llibreta. Quan venia Nadal, veies aquests homes al banc de la taverna, rumiant com ho farien per donar cèntims als fills per anar al ball. I, pobrets, tenien un malestar de boig.

L'Esc.- L'hotel, tal com és ara, què us sembla?

F.G.- A l'hotel no hi vaig pas mai, quan el vam traslladar aquí, en Frederic em va dir: «Ara tu a reposar, que ja has treballat prou!».

RODOMA

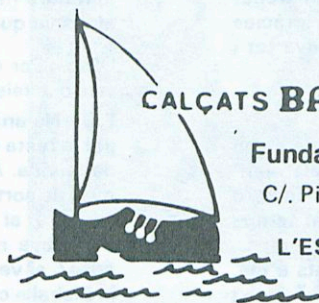
MAGATZEMS **TITUS** S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS **BALLESTA**

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53
L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI

GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

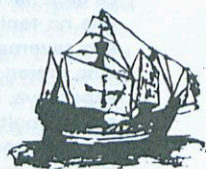
JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

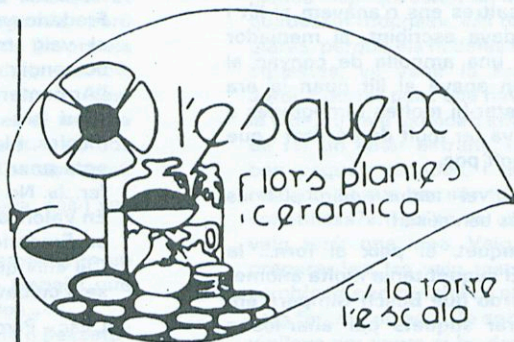
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

CENTRE
D'ESPECÍFICS

ROSA MARIA **BALLESTA**

FARMÀCIA

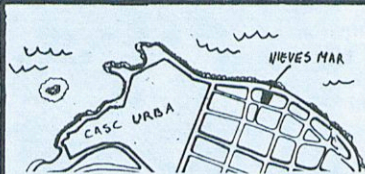
FÒRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

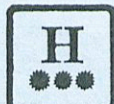
Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

HOTEL
RESTAURANT

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica
Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS - MOTORS - ACCESSORIS

EVINRUDE E

VIDA ESCALENCA

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

LA CARGOLERA (i 2ª part)

El nom oficial de l'entitat era el de **Centre Social i Protector de la Infància**. La gent ho feia més curt i l'anomenava el **Centre Catòlic**, o senzillament, el **Centre**. Però el nom més popular i familiar, el més conegut, era el de «**La Cargolera**». Encara ara, la gent més gran me'l recorden amb simpatia i enyorança.

La calma i la tranquil·litat de la casa familiar d'en **Jaumet Carreras** es veien, de sobte, trencades per la gatzara i la bullícia de la mainada i no tan mainada, sobretot els diumenges i dies festius.

La gent entrava i sortia, pujava i baixava, anava d'un cantó a l'altre. Una llar privada s'havia convertit en un local públic, amb tot el rebombori que comporta.

Una de les obres que, més endavant, hagué de fer en **Jaumet Carreras** consistia en una tribuna coberta amb façana al carrer Pintor Joan Massanet. Com que la sala d'actes era molt petita, s'hagué de guanyar espai mitjançant l'esmentada tribuna, on s'hi col·locà la màquina de fer cinema, cinema mut, per descomptat.

En el llibre de despeses de la Parròquia trobem, a l'any 1917, la següent partida:

«**Por un cinematógrafo para la Catequística, portes i viajes, 937 pesetas.**»

Aquesta partida figura compensada en els ingressos, per una altra partida que diu:

«**Limosnas para un cinematógrafo, 937 pesetas.**»

Grans i petits s'esperaven amb gran il·lusió que arribessin les tardes dels diumenges i festius per assistir al cinema, gran novetat de l'època.

Poc temps després, els nens i nenes de l'Escala disposaren d'una altra distracció que acolliren amb una gran simpatia i estima.

Ens estem referint a les **sessions de titelles** a les quals les tardes dels diumenges i dies de festa assistien en la seva totalitat. No se sap com hi cabien, però el fet és que cap nen ni cap nena es quedava al carrer.

Els autèntics animadors dels putxinel·lis eren els joves **Joan Ballesta «Calafat»**, autor prolífic de les divertidíssimes «obretes» molt escaients i variades, i en **Fèlix Ballesta**, el qual, amb la seva habilitat de mans i amb els seus canvis de veu, donava vida, amb gran encert, als personatges creats pel seu company.

Entre aquests personatges creats, es va fer famós en **Janot**, el noi gran de la família **Llatenes**, les facècies del qual la mainadeta seguia amb molt d'interès diumenge darrera diumenge.

També es va fer molt cèlebre la comedieta «**Les peripècies d'en Tom o un viatge a l'altre món**». Un protagonista també molt conegut fou en **Tonet**, molt simpàtic per cert, a qui la mainada li dedicà una cançoneta, que era cantada per tothom.

Tanta fou l'acceptació que tingueren els **titelles de La Cargolera** que, fins i tot, un any, per Reis, es representaren amb els seus ninots «**Els Pastorets**», en sis quadres i que fou de l'agrat de tothom.

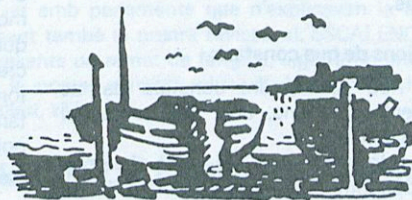
Com que la diada de Reis era molt adient, s'aprofità l'espectacle per repartir a la mainada, a la mitja part, **turons, coques, caramels i llibres**.

Ja us podeu imaginar l'alegria i l'entusiasme de la menudalla!

A més del cinema i dels titelles, especialment adreçats a la mainada, el centre comptà amb altres importants seccions com foren l'**Agrupació Teatral**, els **Pomells de Joventut**, l'**Agrupació Sardanista**, el **Sindicat Agrícola amb la seva corresponent Caixa Rural d'Estalvis**, nascuda de la bona experiència aportada per la **Caixa Catequística**. Una altra secció que tampoc no podem oblidar fou la del **Patronat de Noies**, dirigida per la senyora **Consol Solés**.

El Centre comptava amb un bon nombre de socis, a més d'un grup de famílies i persones protectores, sense oblidar els molts amics i simpatitzants.

La llavor sembrada silenciosament i modesta per mossèn Carles i els seus adictes col·laboradors començà a donar, ben aviat, els esperats i desitjats fruits.

En aquesta casa s'instal·là el centre Social i Protector de la Infància. En el balcó de la dreta, s'hi trobava la tribuna coberta on s'hi col·locà la màquina de fer cinema.

HISSANT LA PLOMA

L'AJUNTAMENT I EL POLISPORTIU:

En l'article d'aquest mes, ens ocupem de dues edificacions que tenen una cosa en comú, les dues es troben en fase de construcció i no pas gaire avançades. Per altra part tenen una funció radicalment oposada, l'Ajuntament és un lloc d'administració, mentre que el Polisportiu és un lloc d'esport i lleure.

L'AJUNTAMENT:

Història i importància:

Molt probablement, quan aquest article us arribi a les mans, ja s'hauran reemprès les obres del nou Ajuntament de l'Escala, detingudes desde fa un temps. Aquestes obres són d'una importància vital, ja que permetran a aquesta institució municipal, amb totes les funcions administratives i socials que ha de portar a terme, gaudir d'un local que estigui veritablement a l'alçada de les seves necessitats.

El consistori anterior ja va redactar un projecte per al nou edifici de l'Ajuntament, i amb ell va demanar un crèdit per portar-lo a terme. L'actual consistori però, modifica aquest primer projecte que hem esmentat, i demana un segon crèdit per a fer les obres. Aquesta obra es separa en diverses fases, de les quals ja s'ha realitzat la primera, que correspon a l'estructura.

Pressupost i finançament:

En total, les obres costen de 99 milions de ptes. Aquests 99 milions es cobreixen mitjançant els 26 del crèdit que va demanar el primer consistori i 26 milions més del que demanà el segon consistori. Si a això sumem els 20 milions d'una subvenció demanada últimament, tenim que ja es pot abordar la 1.ª fase, que correspon a l'estructura (19 milions), la 2.ª, que és la distribució dels interiors (48 milions), i part de la tercera, que abarca l'àtic i els compartiments que s'han de realitzar al soterrani. Quederà doncs de moment, pendent, la 4.ª fase que és la que s'ocuparà del mobiliari.

Cal a dir que aquesta subvenció de 20 milions que hem esmentat, és la que ha retardat les obres fins ara, ja que no es podien començar fins que aquesta no arribés.

Seccions de que constarà:

El nou Ajuntament constarà de les següents seccions, una vegada estigui acabat del tot.

Al soterrani (600 m) hi haurà el dipòsit de detingut, les instal·lacions de la calefacció, diverses habitacions que faran de magatzem, i la resta servirà d'aparcament.

A la planta baixa hi haurà un control d'entrada, un hall (101 m), una sala d'actes (124 m), un local de 62 m que servirà de museu (no està encara massa decidit de que es compondrà), les dependències de la policia municipal, i un ascensor per a minusvàlids.

A la 1.ª planta hi haurà diferenciades dues grans parts, una d'elles és la part administrativa (oficines), i l'altra és l'alcaldia. L'alcaldia constarà d'un despatx per l'alcalde i el secretari, d'una sala d'espera, uns despatxos per a les diferents comissions (6 en total), d'una sala de treball (reunions), i una sala de plens.

A la 2.ª planta hi haurà l'Oficina Tècnica d'Urbanisme, el Jutjat, i sis despatxos que seran ocupats per diferents seccions, com són el Patronat d'Esports, el Servei d'Assistència Social o els recaptadors d'impostos. Si sobra algun despatx, podrà ésser ocupat per alguna entitat del poble que en necessiti algun i no en disposi de cap.

A l'àtic encara no s'ha decidit masa bé que hi anirà perquè en principi no s'acabarà, sino que es quedarà només amb l'estructura, tal com està actualment.

EL POLISPORTIU:

Història:

La història del polisportiu escalenc comença amb l'actual consistori, que fa un avant-projecte, i el presenta a la Generalitat. Una vegada vista la seva viabilitat, la Generalitat decideix aportar al seu finançament la meitat del cost de l'obra. L'altra meitat irà a càrrec de l'Ajuntament, que la sufragarà mitjançant un crèdit. El pressupost total de l'obra s'eleva a 83 milions de ptes. i el plaç d'execució és d'uns 12 mesos, pel que es preveu que l'obra podria ésser ja inaugurada el proper Nadal.

Importància i necessitat d'un polisportiu a L'Escala:

Aquest polisportiu no s'ha fet a l'atzar, hi ha una sèrie de raons que l'Ajuntament, durant el seu primer any de mandat, va sospesar, i que motiven la seva construcció.

El primer que feu el nou consistori fou crear el Patronat d'Esports, que és el que s'encarregarà concretament d'avaluar la necessitat del polisportiu a L'Escala. S'arreglen diverses instal·lacions esportives municipals (pistes i enllumenat de les escoles, enllumenat del camp de futbol), i es veu que aquest fet fa que es promocionin molt diversos esports, com el bàsquet i el voleibol, i a més s'obtinguin molt bons resultats a les competicions en que es participa. Això dona a veure com la creació d'una infraestructura esportiva fomenta l'esport, i per tant dona a veure també la necessitat de construir el polisportiu.

Construcció i distribució:

El projecte del polisportiu s'ha dividit en diverses partides, de mode que cadascuna d'elles s'ocupa d'una determinada part, i a la vegada cadascuna d'elles és realitzada per una empresa especialitzada en aquella feina. Aquestes partides són:

- 1.- Estructura i edificació, a càrrec de l'empresa Alabau, de Jafre.
- 2.- Estructura metàl·lica, a càrrec de l'empresa Acieroid.

- 3.- Parket, a càrrec de l'empresa Parkestil.
- 4.- Fusteria, a càrrec d'en Bonany, de Bellcaire.
- 5.- Vidrieria.
- 6.- Instal·lacions sanitàries i elèctriques, a càrrec d'en Freixas, de L'Escala.
- 7.- Calefacció, a càrrec de l'empresa Bigas i Alsina.
- 8.- Material esportiu, a càrrec de les empreses Decoresport i Skif.

La capacitat normal del polisportiu serà de 350 a 400 persones, però en casos molt excepcionals, s'hi poden arribar a acomodar de 750 a 800 persones.

Estarà distribuït de la següent manera. A la part més baixa hi haurà la pista, de (27x45) m , que mitjançant uns cortinatges es pot dividir en tres parts iguals, de (27x15) m i transversals, que permetrà fins i tot de que s'hi practiquin 3 esports a la vegada. El terra de la pista és un parket de roure, col·locat mitjançant un sistema que li dona una certa flexibilitat. A la mateixa alçada de la pista, i per sota les grades, hi hauran despatxos, per a diverses seccions esportives, els vestuaris, i els vestuaris per a minusvàlids, la sala de material i el gimnàs. Per sobre de tot això hi ha les grades, i al nivell de la part superior d'aquestes hi haurà més despatxos, sales de reunió per a impartir cursos, etc. En aquest nivell serà per on accedirà el públic que vagi a veure qualsevol manifestació esportiva. Els deportistes accediran per baix, per la part dels vestuaris, ja que és obligat que abans d'entrar a la pista esportiva s'hagin col·locat el calçat adequat, cosa que es pot fer al vestuari de sota les grades.

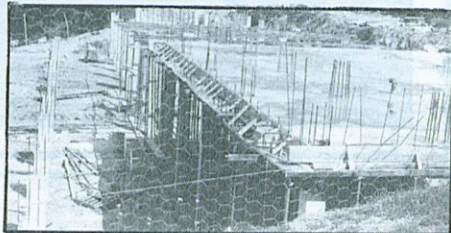
Tot el polisportiu estarà fet complint la normativa de la Generalitat referida a aquest tema, ja que està fet en col·laboració amb aquesta.

Utilització:

Quant a la utilització per part de la gent en principi, quan estigui acabat, l'Ajuntament farà un organigrama de funcionament, que coordinarà la seva utilització. L'utilitzarà fonamentalment l'esport escolar, els clubs del poble, i qualsevol particular que ho desitgi, previ encàrrec.

Haurà de pagar per anar al polisportiu qualsevol persona que assisteixi a algun dels cursos que s'hi imparteixen, o bé a alguna competició, més que tot per ajudar als mateixos clubs, o també hauran de pagar una petita quantitat les persones que hi vagin a practicar algun esport pel seu compte. Tot això però, no està encara totalment decidit, i s'haurà d'esperar a que s'hagin acabat totalment les obres, per a concretar-ho definitivament.

MONT-RECOVA

Grup de matrimonis que han commemorat enguany les Noces d'Or i d'Argent.

NO TOTS POGUEREN CELEBRAR LA FESTA

A «L'Escalenc» del mes passat no érem a temps de publicar –com era la nostra intenció i com venim fent cada any– la fotografia del grup de matrimonis que enguany han commemorat les Noces d'Or i d'Argent.

Ho fem ara, si bé amb una certa tristesa ja que en ella no apareix la parella constituïda per en Jordi Martínez Casadevall i la Maria Quintana Palomera, matrimoni que figurava en la relació del programa de la festa, a la qual esperaven assistir amb tanta il·lusió.

Una enfermetat retingué a en Jordi en un centre hospitalari, on moria a l'edat de 53 anys, durant la intervenció quirúrgica a la qual va ésser sotmès.

Rebi, tota la seva família, la nostra més sincera condolència, per aquesta pèrdua tan sentida a la població.

L'ABRIL MÉS FRED DEL QUE VA DE SEGLE

Sembla ésser que el mes de maig ens vol introduir a la tan desitjada primavera, perquè el cert és que el mes d'abril que acabem de deixar enrera, no ho va aconseguir, sinó que –segons digueren les estadístiques– resultà ésser el mes més fred del segle, de tots els d'abril.

Donant per vàlides aquestes apreciacions, no poden anar massa errats els qui ho anunciaren, ja que vàrem tenir uns dies molt tristos i d'una fred més pròpia de l'hivern que de l'entrada de l'estació de les flors.

I pot molt bé ésser força encertat aquella afirmació que diu que acabarem tenint només dues estacions: l'hivern i l'estiu.

UN INCENDI QUE NO PASSA D'UNA ALARMA

El primer de maig, al matí, s'enregistrà una considerable concentració de gent davant mateix d'un local comercial situat al carrer del Port, a l'edifici Pekín.

La causa era la comprovació de l'existència d'un foc a l'interior encara que sense l'espectacularitat de les flames.

Sembla ésser que ja feia algunes hores que es cremaven els vestits allà existents, degut –segons es deia– a la calor després dels tubs d'un rètol publicitari reclus a l'interior de l'establiment.

La mateixa escalfor va fer desaparèixer l'alarma, cosa que permeté que els veïns se n'adonessin i avisessin a la Policia Municipal i als bombers de l'Escala, els quals hi acudiren immediatament. No va ésser, però, necessària llur intervenció ja que el foc s'apagà per ell mateix.

El que sí volem remarcar, ja que tinguérem ocasió de comprovar-ho personalment, és l'excel·lent bona predisposició dels bombers locals, tots ells dedicats a llurs professions habituals, però disposats a deixar en qualsevol moment llurs ocupacions per quan se'ls demana el servei per una urgència, cosa que fan en risc de la pròpia integritat física, i sempre a benefici de la nostra vila.

NOTICIARI C.E.R.

Entre les activitats portades a terme darrerament en el C.E.R., podem començar parlant de la FESTA ALEMANYA de l'arbre de maig, que tingué lloc el propassat 1 de maig en el Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, i organitzat per l'Esbart LA FARANDOLA del C.E.R. L'Escala, i amb la participació de l'esmentada secció del C.E.R. i de la Coral Empòrium. El grup alemany de dansa porta el nom de «Steinmauern», població on l'any passat, i per aquestes mateixes diades, l'Esbart La Farandola va ésser present i va ballar danses catalanes. Es tracta, per tant, d'un intercanvi cultural i d'amistats entre la nostra població i la de Steinmauern, els quals han tingut ocasió de visitar durant aquests dies les Ruïnes d'Empúries, Montserrat, etc... a través de breus excursions preparades, tot aprofitant llur estada.

Ens hem de referir també a la participació de la pubilla del C.E.R. L'Escala, Manoli Ponce Murillo, en el Concurs de Pubilles de l'Empordà que tingué lloc el 27 d'abril a la capital empordanesa i sota l'organització de la Comissió de Fires i Festes de la Santa Creu, de l'Ajuntament de Figueres, i amb la col·laboració del Foment de les tradicions catalanes. La guanyadora va resultar ésser la pubilla de Vilafant. Per cert, en la propera revetlla de Sant Pere, la Comissió de Joves del C.E.R. L'Escala, elegirà la pubilla del C.E.R. L'Escala 1986.

La secció d'escacs, de la mà del seu delegat Sr. Josep Turu, va començar el dissabte 3 de maig el III Curset d'Ensenyament d'escacs per a nens i nenes de l'Escala, i al qual s'han inscrit quarant-cinc.

La secció de tennis taula està realitzant, els últims dies, unes millores a la sala de joc consistents en la col·locació de tapa-junts al cim del suro col·locat a les parets laterals. Al marge de la competició provincial –de la qual n'informem en la secció habitual– l'equip de Tennis Taula participa a la Lliga Catalana, Campionats de Catalunya per Comarques, Lliga Nacional II divisió, i és molt probable que alguns dels nostres jugadors –infants i juvenils– participin el proper estiu en les Escoles d'Estiu d'Iniciació i de Tecnificació, organitzades per la Generalitat i la Federació Catalana, conjuntament.

PRESENTACIÓ DE LA NOVA AMBULÀNCIA MUNICIPAL

El primer de maig tingué lloc la «presentació en societat» de l'ambulància municipal, de la qual tan mancada estava la nostra població, després d'un temps de funcionar un servei privat d'ambulàncies, el qual per diferents motius es deixà de donar.

Per cert, l'endemà següent ja ofería el primer servei a un accidentat de treball de la nostra població.

El preu de la mateixa és d'un milió quatre-cents mil pessetes, i dels seus avantatges i serveis, en donarem més informació el proper mes.

UNA VEU PER AL MÓN

Organitzat i emès per Ràdio l'Escala, amb participació de l'Ajuntament i d'altres entitats locals, a les vuit del vespre del propassat trenta d'abril la nostra vila s'afegí a totes les poblacions de parla catalana per a cantar, tots a cor, a la plaça Víctor Català, l'himne «UNA VEU PER AL MÓN», amb motiu de la inauguració del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

A l'hora indicada, la plaça ofería un aspecte molt animat i, a l'acte, iniciat amb parlaments que n'explicaven la motivació hi va ésser present també la nostra revista, «L'ESCALENC», que ofería a tots els presents un ramet de farigola, lligat amb una cinta amb els colors de la nostra senyera, obra de la secció col·laboradora del nostre butlletí, «Mont-Recova».

AMPLIACIÓ DE LA POLICIA MUNICIPAL

Des d'aquest mes de maig, la plantilla de la Policia Municipal s'ha vist ampliada en sis guàrdies auxiliars, els quals han estat contractats per als propers sis mesos, per tal de poder atendre millor les necessitats de la població en l'època de més afluència turística.

Tenen la missió, com diu la mateixa paraula, d'auxiliar els policies municipals en aquelles intervencions que requereixin menys especialització i risc, el que no vol dir que quan ho calgui, i a mesura que vagin adquirint més experiència, no exercixin funcions pròpies d'un policia municipal.

Aquests auxiliars seran reconeguts per un distintiu especial que portaran a la mànega esquerra, i abans de llur ingrés, hauran d'assistir a un curset d'unes cent hores, on rebran les nocions més elementals i globals de les funcions pròpies de la policia municipal.

Marc Antoni Bosch Gardella
Josep Callol Duran
Cristina Callol Payet
Susagna Colomeda Artigas
Mònica Corominas Moriscot
Albert Cortada Gardella
Josep Lluís Cortal Escarrà
Maria Pilar Cortés Morera
Antoni Espinosa Teixidor
Frederic Fajula Simon
Montserrat Flores Chico
Maria Dolors Graboleda Coll
Susagna Guri Sureda
Eva Gutiérrez Colomeda
Cinta Gutiérrez Olerti

Sònia de Juana Mosquera
Maria Victòria Parés Coll
Núria Quintana Solé
Sílvia Quintana Ribas
Mirèia Quintana Solé
Esteve Ribas Clotas
Mre Magdalena Ribera Alemany
Angel Rodríguez Llistosella
Motserrat Ros Porta
Roser Sabadí Moya
Robert Sotillo Poch
Josep Sereda Teixidor
Gemma Tubau Callol
Narcís Valls Sabadí

CELEBRACIÓ DE LA CONFIRMACIÓ

Com tenia lloc els anys anteriors per la mateixa època, el diumenge 4 de maig es va celebrar a la Parròquia de Sant Pere de l'Escala la confirmació d'uns nois i noies escalencs per part del senyor Bisbe de la diòcesi, Jaume Camprodon.

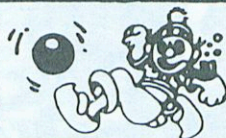
La relació dels nens-nenes confirmats és aquesta:

Esther Ballesta Esteva Maria Isabel Gutiérrez Pérez
Lluís Ballesta Esteva Carles Irurita Ros
Antoni Batlle Sabadí Xavier Irurita Ros

ESPORT i LLEURE

Vili-Gran

FUTBOL

Resultats del mes d'abril

Benjamins

dia 6-4	L'Escala - La Pera	4-2
dia 13-4	Palafrugell - L'Escala	0-8
dia 20-4	L'Escala - Sant Antoni	2-4
dia 27-4	Verges - L'Escala	2-0

Alevins

dia 6-4	Ullà - L'Escala	0-2
dia 20-4	Bisbalenc - L'Escala	0-5

Infantils

dia 6-4	L'Escala - Torroella	7-0
dia 13-4	L'Estartit - L'Escala	1-4
dia 20-4	L'Escala - Bàscara	7-6

Juvenils

dia 13-4	L'Estartit - L'Escala	2-4
dia 20-4	L'Escala - Monells	2-0
dia 27-4	Palafrugell - L'Escala	2-3

Tercera Regional

dia 6-4	L'Escala - Esclahyà	5-1
dia 13-4	Cervià - L'Escala	1-0
dia 20-4	L'Escala - Celrà	3-2

Primera Regional

dia 6-4	Arbúcies - L'Escala	0-0
dia 13-4	L'Escala - Farners	2-2
dia 20-4	Roses - L'Escala	1-1

A finals del mes d'abril, la classificació del grup on participa el nostre primer equip era aquesta: Amb 39 punts: Montagut; amb 37: Roses; amb 36: Hostalrich; amb 35: L'ESCALA i Anglès; amb 33: Ripoll; amb 32: Llagostera, Abadassenc i Palafrugell; amb 30: Farners...

En el decurs del mes d'abril, la qüestió del camp de futbol, que des que va ser conegut el Pla General, és motiu de preocupació i incertesa ha tingut importants esdeveniments: A primers de mes la Directiva del F. C. L'Escala, va rebre el comunicat de desnonament. El dia 17 Assemblea Extraordinària de socis, a fi d'exposar la situació (hi erem presents l'Advocat del Club, l'Alcalde i cinc consellers). El dia 21, presentació de proves al Jutjat de Girona (TV3, en feia un reportatge el mateix dia). El dia 30, declaració dels testimonis al Jutjat de Girona. De tota manera, sembla que, quan surti l'Escalenc del mes de maig, ja estarà definitivament solucionat, ja que si ens atenem a les manifestacions de l'Alcalde -tant a TV3 el dia 21, com al Punt Diari del dissabte dia 26- l'Ajuntament és l'únic que té potestat per decidir i la resolució definitiva ha de sortir en el primer ple del mes de maig. Pel que fa al que publicava el Punt Diari, a l'esmentada data, aquest és l'últim paràgraf: «Només manquen els darrers detalls d'aquest Pla general, l'únic problema que resta

per solucionar és el del camp de futbol sobre el qual s'estan presentant les al·legacions presentades. L'Alcalde Brugera entorn el tema es mostrava molt cautelós i únicament va dir que s'hi donaria la solució que es cregui oportuna. Tot i aquesta resposta política, sembla clar que l'Ajuntament de l'Escala finalment comprarà els terrenys ocupats pel Camp de Futbol, amb la idea que sigui zona esportiva o espai públic i no edificable com en principi s'havia previst. En aquest sentit, de moment, a nivell de partits polítics, ja s'ha pres una decisió. ERC vol que es mantingui la zona esportiva, CDC també i el PSC ha proposat a l'Ajuntament que faci una oferta als propietaris del terreny per comprar-lo i mantenir-lo com a zona esportiva. La decisió final, però, restarà pendent d'un ple municipal que s'ha de celebrar abans del 10 de maig».

VOLEIBOL

Juvenil masculí

dia 19-1	L'Escala - Roses	1-3
dia 26-1	La Salle B - L'Escala	3-2
dia 2-2	L'Escala - Maristes	3-0
dia 9-2	Begur - L'Escala	0-3
dia 16-2	L'Escala - Roses	0-3
dia 23-2	Olot - L'Escala	3-0

(el nostre equip masculí ha quedat classificat en 5è lloc de la lliga provincial)

Juvenil femení

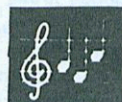
dia 19-1	Avap - L'Escala	0-3
dia 26-1	L'Escala - Caldes	3-0
dia 2-2	Olot - L'Escala	0-3
dia 9-2	L'Escala - Les Alzines	3-1
dia 16-2	Begur - L'Escala	0-3
dia 23-2	L'Escala - Figueres	3-0

L'equip femení assolí el primer lloc de la lliga provincial, sense perdre cap partit, el que va donar-li dret a disputar la fase de sector, corresponent al campionat d'Espanya, on va obtenir els següents resultats:

ARCA Almacelles	- C. V. L'Escala	3-0
A. E. S. Isabel	- C. V. L'Escala	3-0
C. V. Altafulla	- C. V. L'Escala	1-3

(aconseguint el tercer lloc de la classificació final).

SARDANES

Aquest mes d'abril hem tingut dues ballades de sardanes, per cert totes dues el mateix dia -el diumenge dia 6-, i que havien de tenir lloc a la Platja però una fresca tramontaneta no va permetre poder-hi celebrar cap de les dues. La del migdia, patrocinada per l'Ajuntament, motivada per la commemoració de la festa dels matrimonis de la vila que en el decurs de l'any celebren les noces d'or i d'argent, anà a càrrec de la cobla Foment de la Sardana, a la Plaça de l'Ajuntament. A la tarda, a les cinc, a la Plaça Víctor Català, corresponent al mes d'abril, de les que s'organitzen a l'hivern, va tenir com a participant la cobla La Flama de Farners.

El divendres dia 25 d'abril, va tenir lloc al Col·legi Públic «Empúries», a les 8 del vespre, és a dir, després de la sessió d'ensenyament a ballar sardanes, l'Assemblea de l'Agrupació Sardanista «Avi Xaxu», en la qual fou constituïda la Junta Directiva de l'Entitat, després d'exposar als assistents, que l'Agrupació ha estat legalment reconeguda per la generalitat i inscrita en el registre d'Associacions amb el número 1.281.

El diumenge dia 11 de maig, a les cinc de la tarda i en el Camp d'Esports «Miramar», ha de tenir lloc la TROBADA INFANTIL DE COLLES SARDANISTES, amb motiu de la cloenda del XVII Curset d'Ensenyament a la nostra Vila. La cobla «Principal de Banyoles» encarregada de la part musical, oferirà el següent repertori: Galop «El meu promés» de Bartomeu Vallmajó, per a donar entrada i col·locació en el recinte de les colles participants. Seguidament les tres primeres composicions exclusivament pels petits dansaires que seran: «Vila marinera» de Josep Pascual; «Cançó alegre» de Josep Vicens «Xaxu» i «El saltiró de la cardina» de Vicens Bou. Quant a les tres darreres, que pot ballar tothom, aquestes són les programades: «Estic content» de Lluís Albert; «Poncellina» de Josep Saderra i «Colla Dansa Eterna» de Francesc Mas i Ros.

Quinze dies més tard, el diumenge 25 de maig, ha de celebrar-se l'ONZÈ APLEC DE LA SARDANA, dedicat enguany a Joan Lassús i Colomeda, amb sessions de matí i tarda al Passeig, amb participació de les cobles «Marina», «Ciutat de Girona», «Girona» i «Principal de Barcelona». A la nit ballada a la platja a càrrec de la cobla «Foment de la Sardana», mentre que com a cloenda de la diada l'orquestra Marina oferirà una selecció de ballables a la Sala del centre Cultural Municipal «Xavier Vilanova».

FESTA ALEMANYA DE L'ARBRE DE MAIG

Els dies 27 d'abril a l'1 de maig de 1985, l'Esbart LA FARANDOLA, va fer unes ballades de danses catalanes pel sud d'Alemanya, convidats pel Grup de Danses d'Steinmauern (Baden).

En justa correspondència per la hospitalitat rebuda, els escalencs els han convidat a passar uns dies a la nostra vila, organitzant una sèrie d'actes i excursions, a fi de proporcionar-los una agradable estada, alhora que puguin assolir-ne un inesborrable record. L'expedició, composta per unes seixanta persones, arribava a l'Escala el dimecres 30 d'abril i ja observàvem la seva presència a la Plaça Víctor Català a l'acte de les vuit del vespre, comentat en aquestes pàgines. El dijous al matí viatjaren a Girona i a la tarda visita a les Ruïnes d'Empúries. El mateix dijous a la nit a la Sala del Centre Cultural Municipal «Xavier Vilanova» la demostració de música, cant i dansa de les seves regions, festival en el qual també prenen part l'Esbart LA FARANDOLA i la Coral EMPÒRIUM. El divendres excursió a Montserrat i el dissabte estada a Camprodon (recordem que al desplaçament de l'Esbart la Farandola de l'any passat els acompanyà la cobla Camprodon). Prèvia participació a la missa de nou del diumenge al matí, iniciaren el viatge de tornada, després de passar unes jornades molt profitoses.

UNA VEU PER AL MÓN

Un magnífic aspecte ofería la Plaça Víctor Català, de la nostra vila, el dimecres 30 d'abril, a les 8 del vespre, hora assenyalada per a, com a acte d'adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, cantar juntament amb totes les comarques de parla catalana com a salutació a tots els pobles, «Una veu per el món». Ràdio l'Escala, va col·laborar a l'organització de l'acte, fent la presentació el seu coordinador Ildefons Clos, per seguir un parlament de l'Alcalde de la vila, Rafel Bruguera. Posteriorment a la interpretació de la cançó era Lluís Racionero qui es dirigia a la concurrència. Degustació de coca i begudes, mentre l'Emissora Municipal ofería

una audició de sardanes, que foren també ballades, donava cloenda a l'esdeveniment. La mateixa nit TV3, comentant la diada presentava unes imatges de l'Escala, alternativament amb Barcelona, Manresa, Tarragona, Fraga i Perpinyà, amb só directe de la cantada, la qual, segons les primeres impressions va tenir més de set-cents mil participants arreu.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

15-3 Francesc Castellà i Navas, fill de Francesc i Dolors
23-3 M^o Isabel López i Muñoz, filla d'Aleix i M^o Teresa
23-3 Adrià López i Fernández, fill de Rafael i Joana
7-4 Eva Huerva i Denyer, filla de Salvador i Alison
16-4 Laia Pérez i Ramió, filla de Martí i Josepa
16-4 Alba Pérez i Ramió, filla de Martí i Josepa

Matrimonis

8-3 Miquel Manjon i Callol amb M^o Dolors Martínez i Romero
22-3 Joan-Carles de Cruz i Bara amb Núria Blanch i Oliveras
22-3 Josep-Maria Simon i Garcia amb Joana González i Fernández
22-3 Ramon Hereu i Hereu amb Teresa López i Yague

Defuncions

21-3 Delfina sastre i Colomeda
23-3 Roser Ballesta i Llinàs
12-4 Mercè Reig i Casamort
12-4 Maria Sureda i Cros
13-4 Jordi Martínez i Casadevall
15-4 Frans Ickroth
15-4 Josep Puig i Brugués
19-4 Tomàs Casademont i Coderch
21-4 Anton Ballesta i Flaqué

TEATRE

El propassat mes d'abril, concretament el dia 12, a les 10 del vespre (per cert una vesprada molt freda), continuant amb la Roda de Teatre de l'XI^a Pla d'Acció Cultural, que organitza l'Associació del Personal de «la Caixa», va representar-se a la Sala del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, l'obra d'Alexandre Ballester «Massa temps sense piano», a càrrec del grup «Teatre l'Escambell» d'Alpens (Osona).

PLAY-BACK

Organitzat pels alumnes del 8è curs d'E.G.B., del Col·legi Públic «Empúries», i amb el fi d'ajudar-se a les despeses del viatge de fi de curs —que per cert ja han gaudit a Ciutat de Mallorca—, varen tenir lloc a la Sala del centre Cultural Municipal «Xavier Vilanova», els dies 5 i 6 d'abril, a la nit i a la tarda, respectivament, sengles representacions de «Play-Back», que tot i no ser presentades amb caràcter competitiu, serviren per a satisfer les intencions dels organitzadors-participants, ja que l'assistència fou molt nombrosa i l'èxit artístic elogiabile.

TENNIS TAULA

Acabada la participació del primer equip del CER l'Escala a la lliga nacional, classificat davant del Cassanenc i del Reus Esportiu, i darrera dels tres representants barcelonins, el CER l'Escala participa actualment a la III Lliga Catalana de Clubs, i properament, es jugarà a nivell provincial el I Torneig per equips Joan Julià.

Vegem, però, els darrers resultats obtinguts a la lliga nacional:
CER l'Escala, 4 - R. M. l'Hospitalet, 5 (Fajardo, 3; Sues, 1; F. Guanter)
Reus Esportiu, 3 - CER l'Escala, 5 (Fajardo, 3; Sues, 1; F. Guanter, 1)
Institut Lumen, 5 - CER l'Escala, 3 (Fajardo, 2; Sues, 1; F. Guanter)
CER l'Escala, 1 - Sersan L-Z, 5 (Fajardo; Sues, 1; F. Guanter)

Passant a la resta dels equips, direm que l'equip femení participà en una actuació discreta als Campionats de Catalunya Comarcals jugats a Cassà els dies 26 i 27 d'abril.

En relació als jugadors juvenils, Xavier Cortal es classificà en tercer lloc, i la parella formada per Josep Maria Guanter i Josep Lluís Cortal s'han classificat per la final del provincial juvenil de dobles.

També ha passat les primeres fases en Josep Lluís Cortal en l'individual infantil, prova en la qual té possibilitats, i de la qual foren eliminats a la segona ronda en Jaume Sues i en Joaquim Torrent.

Seguirem informant.

FÈLIX GUANTER

ESTUDI SOBRE LA TRANSFORMACIÓ DE L'AMBIENT (i VI)

A partir dels anys 50, quan L'Escala comptava amb 2455 habitants, la vila comença a rebre la visita de milers de turistes atrets per les platges de sorra fina i el sol.

D'aquesta manera, el turisme passa a ser l'activitat econòmica més important i la font d'ingressos bàsica doncs d'ell depenen directament la majoria dels nous serveis, així com també la construcció. En aquest ram, cal ressaltar la gran quantitat d'habitatges turístics construïts, primerament en urbanitzacions aïllades, més tard transformant totalment el medi ambient. Aquesta transformació ha tingut lloc especialment en la zona sud on s'hi ha construït de tal forma que queda poc terreny per edificar. Les barriades i urbanitzacions d'aquesta zona són: MUNTANYA BLANCA, MUNTANYA RODONA, POBLE SEC, LES TERROGES, LA GINESTA, RIELLS, RIELLS DE DALT, PUIG SEC, P. MONTGÓ ...

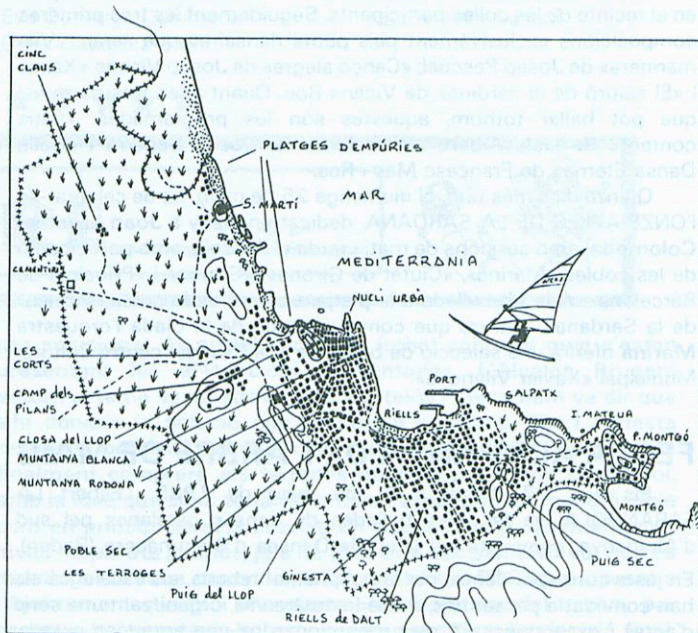
La costa nord, gràcies a que, les ruïnes d'Empúries foren declarades Monument-històric-artístic, no ha estat tan transformada i es manté verge, amb poques urbanitzacions.

El nucli urbà també experimenta un canvi. Les noves construccions turístiques: hotels, restaurants, bars, discoteques, botiques, agències... i les pròpies cases dels escalencs que es veuen adecentades transformen de tal forma que perd tot el seu tipisme.

L'any 1968 es comença a construir el port de pesca i esportiu a La Clota quedant la Platja de les Barques solament per els banyistes.

La pesca i la indústria del salaó (especialment l'anxova) es mantenen, mentre l'agricultura i la ramaderia decauen.

Dels 2.451 habitants que tenia L'Escala l'any 1960 es passa a 3.021 censats l'any 1965, degut especialment a l'immigració provinent d'altres regions a la recerca de millors condicions de vida i de treball.

Aquest augment de població es manté (3547 habitants l'any 1975) sobrepassant les 4.000 persones el cens de l'any '80.

Els mesos de més aflluència turística (juliol i agost), L'Escala arriba a aplegar més de 60.000 persones.

Des d'aquells «escalencs» que recollien vegetals i caçaven animals, el medi ambient s'ha transformat, però ha sigut en els últims 20 anys quan el canvi ha sigut més fort que en 8.000 anys d'història.

la carbassera i l'alzina (conte popular)

No podem pas dir que en Joan Seudoviu fos curt de gambals, però sí que no era pas tan llest com ell es creia. Un dia se'n va anar a fer un volt pels afores de la vila, i tot passant pel costat d'un hort es va fixar en una carbassa enorme, una carbassa molt gran, fruit d'una carbassera plantada en un tros del cap de l'hort. Després d'haver-se-les mirat ben mirades, la carbassera i la carbassa —la planta i el seu fruit—, en Joan Seudoviu no es va saber estar de comentar en veu alta, encara que no l'escoltava ningú:

—Renoil Quina desproporció, entre la planta, tan petita, i el fruit, tan descomunal!

Va continuar la passejada i, al cap de poc, passada una torrentera on començava el bosc, va poder contemplar una vella alzina, alta i cepada, de soca recargolada. Davant aquell arbre tan formidable, en Joan Seudoviu, com si de sobte hagués estat tocat per la inspiració, es va donar un cop al front amb la mà i va exclamar:

—I vet aquí, ara, en canvi, un arbre tan gros que no fa sinó glans, una fruita tan petita. Ara digueu-me si la natura fa les coses ben fetes. Ben cert que no. ¿Que no escauria més a un arbre tan robust com l'alzina que fes unes bones carbasses i que les glans, tan xicarrones, sortissin d'una planta esquifida com la carbassera? Jo bé ho hauria disposat així, sense pensar-m'hi gaire.

I satisfet del seu bon sentit, es va ajeure sota l'alzina, perquè l'ombra que feia convidava al repòs. Hi convidava tant, que es va endormiscar i tot. I es va desvetllar al cap de poc, perquè una gla, després d'una de les branques més altes, li va anar a caure just a la punta del nas.

—Renoil Sort que només era una gla —va dir en Joan Seudoviu, tocant-se el lloc de la sentida—. Mira que si arriba a ser una carbassa, tal com jo volia que sortissin de l'alzina! No m'ho mirava pas prou bé, això. Ja està bé tal com està.

I va continuar el seu passeig entre el marge cobert de bosc i el canyar de fulla tendra, convençut que sí que la naturalesa fa les coses ben fetes.

UNA MICA DE CUINA

Per sorprendre agradablement els vostres invitats serviu-los «OUS A LA MARIA-LLUÏSA». Un ou per convidat. Treieu-ne les clares i feu-ne neu. Poseu aquesta pasta en recipients individuals —de pyrex o de terra— ben untats de mantega; foradeu cada centre en forma de boca de volcà i tireu-hi, a cada un, el rovell de l'ou sense rebentar-lo. Salpicar amb formatge de Gruyère ratllat i fer coure a forn calent durant cinc minuts. Fàcil, bo... i vistós!

CONSELL DE PRUDÈNCIA

Sobretot si viatgeu, feu fotocopiar passaport, carnet d'identitat, grup sanguini, permís de conduir i tots aquells documents que us semblin importants. En cas de pèrdua o de robatori n'obtindreu més fàcilment reemplaçament.

REFRANYS DE MAR

- Si els dos llums d'un vaixell a la nit has albirat, passarà per estribor amb el vermell ben mostrat.
- Al mariner la barca, i a la muller... l'arca.

ACUDITS

- ¿Quin és el súmmum de la distracció?: Perdre's dintre una gentada i anar a la Comissaria per a donar les seves senyes.
- ¿l el súmmum del cinisme?: Assassinar una nit al tender i penjar a la seva porta un cartell dient: «Tancat per causa de defunció».
- ¿El súmmum de l'optimisme?: Menjar en un restaurant i comptar amb la perla que es pot trobar dintre d'una ostra per pagar la nota.
- ¿l el de la paciència?: Tancar un sabatot dintre d'una gàbia i esperar que canti.

(Tots aquests súmmums són d'Alphonse Allais)

PÍNDOLES D'HUMOR

- L'home no està fet per treballar; la prova n'és que el treball el cansa. (T.B.)
- En la vida, un solament pot comptar en sí mateix; i encara, no gaire. (T.B.)

NO DIGUEU:
Bulto

Bullenta
Burdo
Burguès
Burrificada
Busca
Busso
Busson
Cabalgar, cabalgadura,
cabalgata
Caballitos
Cabecera

DIGUEU:
Paquet, fardell
Embalum
Bony
Bullent (aigua)
Groller, barroer
Burgès
Burrada, bestiesa
Cerca, recerca
Bus
Bústia

Cavalcar, cavalcadura, cavalcada
Cavallets
Capçalera

ENTRE MARIT I MULLER

El marit comenta a la seva muller:
—Sembla estrany com és de susceptible, la gent. Tant és el que diguis, que sempre es pensen que va per ells.
—Que potser ho dius per mi? —respon la seva dona.

UN CONDUCTOR DESPISTAT

—Un conductor va per l'autopista i, en lloc d'obeir les fletxes pintades a l'asfalt, continua recte i provoca un caos considerable. Un policia de trànsit l'atura i li diu:
—Que no heu vist les fletxes?
—Fletxes? —respon l'altre, espantat—. Que hi ha indis, per aquí?

MOTS ENCREUATS N.º 12

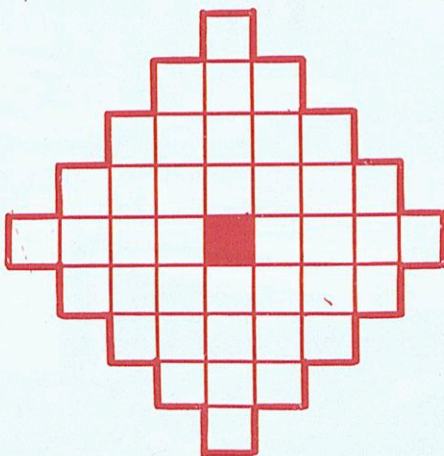
HORIZONTALS: 1.- Xifra romana. 2.- Tota la persona menys el cap. 3.- Còdol. 4.- Plural, part del sobre que doblegant-se, el tanca. 5.- Que té preu elevat, femení. Que no és propi. 6.- Que expressa un nombre. 7.- Ser necessari. 8.- Contrari de tot. 9.- Consonant que fa el plural.

VERTICALS: 1.- Xifra romana. 2.- Organ de l'olfacte, al revés. 3.- Covard. 4.- Gènere de molusc. 5.- Goma d'enganxar. Nom de lletra en plural. 6.- Apartes. 7.- Posar tela a un objecte. 8.- Riu gallec. 9.- Vocal

SOLUCIÓ MOLTS ENCREUATS N.º 11:

HORIZONTALS: 1.- A. 2.- Pic. 3.- Parar. 4.- Loteria. 5.- Casa. Rera. 6.- Pitrera. 7.- Serra. 8.- Sua. 9.- A.

VERTICALS: 1.- C. 2.- la P. 3.- Posis. 4.- Patates. 5.- Aire. R. Rua. 6.- Carrera. 7.- Riera. 8.- Ara. 9.- A.

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL.LECCIONABLES

FOTOGRAFIA Nº 49

